30 Temmuz 1974
Yıl: 1 Sayı: 19
150 Kuruş
Her hafta salı günü yayınlanır

kitle

haftalık gazete

TARİH VAKFI
MÜKERRERDİR
BAĞIŞÇI İZİNLİDİR
SATILABİLİR

Sahibi: *Dr. Ziya Oykut* / Sorumlu Müdür: Orhan *Doğançay* / Yönetim yeri: Cağaloğlu, Molla Fenari sok. 23/3, İstanbul / *İzmir:* Gazi Bulvarı 1336 Sok. Kat 2/6 / Abone şartları. Yıllık 50. Altı Aylık 30 lira Dış ülkeler için iki katı / Dağıtım: Hür Dağıtım.

Dizgi - Baskı: Murat Matbaacılık. / Baskı tarihi: 27.7.1974

TÜRKİYE EKONOMİK VE TOPLUMSAL TARİH VAKFI

Kıbrıs bunalımı Yunanistan'da faşizmin sonu oluyor

Yunanistan'da emperyalizm kuklası yedi yıllık faşist cunta önemli mevzileri kaybederek geri çekilmek zorunda kaldı. CİA patentli faşist cuntanın kendi sonuna doğru dolu dizgin yol almasında rol oynayan etkenler neler-di.

Faşizmin göçmesinde rol oynayan etkenler arasında, Dünya öl çüsündeki demokrasi mücadelesinin önemli yeri vardır. Öte yandan Yunan emekçi halkı, yedi yıl boyunca tüm baskılara karşı yılmadan mücadele vermiş ve cuntayı iyice hırpalayarak, uçurumun önüne itmişti.

Avrupa işçi sınıfının köklü anti - faşist geleneği ve demokratik anlayışı Avrupa burjuvazisi üzerinde de etkisini göstermiş ve Avrupa egemen güçleri bile, bu denli düpedüz faşizmi protesto ve Yunanistanı tecrit etmek zorunda kalmışlardı.

Dünya halklarının nefret ve lânetini yedi yıl sürece boynunda taşıyan Yunan cuntasının son dayanağı ABD emperyalizmi idi.

ABD emperyalizmi Yunanistandaki piyonlarını Temmuz ayında yeni bir maceraya sürükledi. Yunanistan ve Amerikaya bağlı faşist Sampson çetesini harekete geçirerek Kıbrıs'da kanlı bir darbe yaptırdı ve devrimci avına çıktı. Amaç adadaki emekçi hareketini ezmek ve adayı bir NATO üssü haline getirmekti. Meselenin oyalamaca yoluyla halledileceğini uzman Kissinger ve avanesi ile hepsinin akıl hocası CİA bu kez aldanmıştı. Bir yandan tüm dünya üzerindeki barışsever-sosyalist-demokratik güçlerin en keskin nefret ve lâneti Sampson yönetimine ve faşist yunan cuntasına, onun da ardındaki ABD emperyalistlerine yağdı, Öte yandan, Türkiye şahsiyetli bir tutumla, sâvsaklama oyunlarına düşmeyerek müdahale hakkını kullandı. Ve emperyalizm Sampson dar besiyle attığı adımdan taviz vermek zorunda kaldı. Bir Türk — Yunan savaşını NATO açısından göze alamadığından, Atina'daki faşistleri geri çekmeği geçici bir çözüm yolu olarak buldu.

Böylece Atina faşistlerinin ardındaki son destek olan Amerika da kendi uzun vadeli çıkarları açısından desteğini çekince, cunta havada asılı kalmıştı.

Yunanistan faşizminin sonunun gelmesi tüm dünya halklarının demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır. Yunan emekçi halkı, şimdiye dek sürdürdüğü kararlı mücadeleyi, yeni imkânlarla daha da genişletecek ve ülkenin demokratlaşması yolunda azimle yürüyecektir. Nihai özgürlük ve kurtuluş zaferine varıncaya dek Yunan emekçi halkı karşılaşacağı engellere karşı, yanında Türkiye halkı da dahil olmak üzere tüm dünya halklarını bulacaktır...

TSİP İzmit il örgütü de kuruldu

Türkiye Sosyalist İşçi partisi'nin örgütlenme çalışmaları, yönetim organlarının da tesbit edilen ilkeler ışığında yürütülmektedir. TSİP genel merkezinden verilen bilgiye göre geçtiğimiz hafta içinde Kocaeli İl örgütü kurulmuş ve müteşebbis kurulu ataması yapılmıştır. TSİP Kocaeli İl Müteşebbis Kurulu, şu partililerden oluşmuştur: ZEKAİ BÜYÜKADA (Başkan), ZEKİ ACAR (Sekreter), OKTAY ŞOLPAN (Sayman), KEMAL YÜCE (üye), ADNAN ALTUN (üye).

Bu arada TSİP Genel Yönetim Kurulu da 21 Temmuz Pazar günü toplanmıştır. TSİP Genel Yönetim Kurulu toplantısında gündemdeki konular görüşülmüş ve karara bağlanmıştır. Toplantıda Merkez Yürütbit edilen «Kıbrıs konusundaki parti politikası» da görüşülmüş ve onaylanmıştır.

TSİP Genel Yönetim Kurulu, 30 Ağustos 1974 günü yapacağı toplantıya kadar Merkez Yürütme Kurulu'nun yapacağı görevleri tesbit ettikten sonra dağılmıştır.

"Faşizme karşı bağımsız Kıbrıs"ı savunanlara faşist baskılar yöneltildi

TSİP'NİN «EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI BAĞIMSIZ KIBRIS» YAZILI AFİŞLERİNİ YAPIŞTIRAN PARTİ ÜYELERİ POLİSLER TARAFINDAN GÖZALTINA ALINDILAR VE KARAKOLLARDA AĞIR BASKILARA MARUZ BIRAKILDILAR.

POLİSİN BU ANTİ DEMOKRATİK TUTUMU SÜRDÜĞÜ VE TEKRARLANDIĞI TAKDİRDE, EMEKÇİ HALKIMIZ «SÜKAN POLİSİ İLE, ERİM POLİSİ İLE ASİLTÜRK POLİSİ ARASINDA FARK YOKTUR» YARGISINI PEKİŞTİRECEKTİR.

Türkiye'de son haftanın gelişen olayları sırasında faşist Yunan cuntasına, faşizme, anti-demokratik rejimlere, başta hükümet olmak üzere karşı çıkıldı. Bu türden rejimler sert bir şekilde eleştirildi. Kıbrıs olaylarının gelişmeleri sırasında, Yunanistan'da meydana gelen siyasal değişiklikle, Gizikis cuntasının yerine sivil Karamanlis Hükümetinin geçirilmesi, böylece askerî yönetimden ABD patentli de olsa olağan bir rejime geçiş umudunun belirmesi üzerine, en yetkili kişilerimiz yabancı ülkelere demokrasi ihraç etmekle» övündüler.

Faşizme sövülmesi şüphesiz kı olumluydu. Ancak bu güzel nutukların atıldığı günlerde, Türkiye'de gelişen bazı olaylar basına yansımadı, yansıtılmadı ve burjuva basını tarafından önemsenmedi.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Kıbrıs'la ilgili görüşlerini kamuoyuna açıklamak üzere, mevcut yasalara göre hiçbir izne tâbi olmayan afişleme eylemine girişti. Afişlerde «EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI BAĞIMSIZ KIBRIS» ibaresi vardı. Bilindiği gibi ,bu amaç, hükümetin en yetkili kişileri tarafından da belirtilen, sonraları biraz unutulsa da müdahalenin başında sık sık tekrarlanan bir amaçtı. Öte yandan halkımızın özlem ve çıkarları açısından ve dünya barışı yönünden tek çözüm bu olduğu, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi tarafından baştan beri savunulmuş, ve kamuoyuna açıklanmıştı. En demokratik haklarını kullanmak ,Anayasa'nın tanıdığı haklardan yararlanarak, halkımızı doğrudan doğruya ilgilendiren bu önemli meselede görüş belirten afişlerin yapıştırılması işine katılan bazı Parti üyesi işçiler, bu eylemleri sırasında göz altına alındılar. Bursa'da gözaltına alınanlara en ağır baskıların uygulandığı KİTLE muhabirleri tarafından bildirildi. İstanbul'da Kartal'da ve Kadıköy'de gözaltına alınan Parti üyelerine, özellikle Kadıköy'deki afişleme işine katılan gençlere karakolda dayak atıldığı gibi en ağır muamelelere maruz bırakıldılar. Kendilerine ancak yargıcın veya savcının yetkisinde olan, bir kısmı da Anayasa'ya göre kişilere hiç kimse tarafından zorla sorulamayacak, kanaat ve vicdan özgürlüğünü zedeleyen sorular soruldu.

Görevli memurların «Emperyalizme ve Faşizme Karşı Bağımsız Kıbrıs» afişini asanları «satılmışlık» la, suçladıkları, «Sende Türklük kalmamış, Yunan mısın» dedikleri, «Parayı nereden buluyorsunuz» diye sorular sordukları ve bunun yanında galiz bir şekilde küfrettikleri bizzat gözaltına alınanlar tarafından ifade edildi.

Afişleme sırasında göz altına alınan, iki gün karakollarda tutulan Parti üyeleri sonradan serbest bırakıldılar. Bu gözaltına alınma ve serbest bırakılma işlemleri sırasında, görevlilerin, hiçbir kanun maddesine, hiçbir yasağa dayanmadıkları bu yüzden de sık sık kendi aralarında bile çekiştikleri görüldü.

İçinde yaşadığımız günlerin havası içinde şoven tutumların yaygınlaştığını, bunun demokrasi düşmanlığı biçimine büründüğünü ve faşist Yunan cuntasının kötülükleri sayılıp dökülürken faşizmin yeni örneklerinin ülkemizde verilmeye çalışıldığını görüyoruz.

Türkiye'de demokrasinin gelişmesi, önümüzdeki günlerin de en önemli sorunlarından olacaktır. Demokratik gelişmeyi engelleyecek, faşizm emellerine ve şoveniz me yeşil ışık yakacak her türlü uygulamadan şiddetle kaçınılmalı, sorumluları mutlaka cezalandırılmalıdır. Artık Türkiye'de tüm yetkili ve görevliler, kanunların suç saymadığı, demokrasinin gereği olan fiiller yüzünden insanlara keyfi uygulamalara başvurmamalıdırlar.

Aksi halde emekçi halkımız «Sükan Polisi» ve «Erim Polisi» ile «Asiltürk polisi» arasında hiç bir fark olmadığı kanaatini pekiştirecektir. Bundan da önemlisi, mesele, bir İçişleri Bakanlığı meselesi değildir. Bir hükümetin belirli bir iç politikası vardır. Şu veya bu bakanlık bu politikanın dışında davranamaz. Davranırsa, «Ecevit demokrasisi» kendi vaadettiği sınırın fersah fersah gerisinde kalacak, anti-demokratik güçlere taviz vere vere, ortaya demokrasinin «d» sinden bile yoksun kalan bir rejim çıkacaktır.

«Dışarıya demokrasi ihraç etmekle» övünenler, herşeyden önce kendi ülkemizdeki demokrasinin ne ölçüde uygulandığına dönüp bakmak zorundadırlar...

Şartları sona eren Sıkıyönetim kaldırılmalıdır

Hükümetin Kıbrıs'a müdahale kararını alması, 14 ilde sıkıyönetim kararını da birlikte getirmiş ve ilân edilen illerde bir ay süreli sıkıyönetim uygulaması başlamıştı.

Kıbrıs sorunu artık konferans masasına aktarılmıştır. İş diplomasi yoluna dökülmüştür. Ayrıca Yunanistan'daki faşist cunta geri çekilmiş, sivil bir hükümet kurulmuştur. Gene Kıbrıs'da faşist Sampson geri alınmış, emperyalizm tarafından bu göreve ılımlı görünüşlü Klerides atanmıştır.

Bu olgular emperyalizmden veya onun maşası Yunan faşizminden sözkonusu illere bir saldırı gelmesi ihtimalinin artık mevcut olmadığını kanıtlamaktadır.

Bu durumda ilân edilmiş sıkıyönetimin, ilân ediliş gerekçeleri ortadan kalkmaktadır.

Cumhuriyetimizin ellinci yılı kutlanırken verilen rakamlar arasında şöyle bir gerçek de göze çarpmaktaydı: «Türkiye halkı elli yıllık sürenin 27 yılı aşan bir dönemini sıkıyönetim altında geçirmiştir» deniliyordu.

Bilindiği gibi sıkıyönetimler yurttaşların ve emekçi halk yığınlarının çeşitli demokratik haklarının ve özgürlüklerinin kısıtlandığı idarelerdir. Ve çeşitli sıkıyönetim uygulamaları en sert ve anti-demokratik hükümetlerin iç politikalarını dahi aşacak biçimde özerklik göstermiştir. Şimdi işbaşındaki demokratik eğilimli hükümetin özellikle CHP kanadı, yakın geçmişin çeşitli uygulamalarına karşı çıkmış bir Parti olarak, bu durumu yakından bilir.

Bu bakımdan, sıkıyönetimin bir alışkanlık haline getirilmemesi, halkımızın demokratik hakları üzerine ayrıca bir kısıtlama konulmaması için 14 ilde ilân edilmiş bulunan sıkıyönetimin kaldırılması bir zorunluluktur.

Gerçi bu kez ilân edilen sıkıyönetimler genellikle karartma v.b. gibi sivil savunma konularında tedbirler almakla yetinmişlerdir, ama örneğin Ankara'da yayınlanan bir sıkıyönetim bildirisi çeşitli sendika ve dernek faaliyetleri üzerine kısıtlama koymuş ve daha önceki sıkıyönetim ile paralellik kurmuştur .

Ayrıca sıkıyönetimler, devrimci ve yurtsever harekete karşı olan sivil yöneticilerin de cüretini arttırmaktadır. Nitekim TSİP'nin Bağımsız Kıbrıs afişini yapıştırırken yakalanan işçilere ve gençlere karşı İçişleri Bakanlığı görevlileri tarafından şiddet uygulanması, dayak atılması bu olgunun somut kanıtlarından biridir.

Gene haber aldığımıza göre pekçok fabrikada işverenler veya işveren emrindeki yönetici personel, işçileri sıkıyönetimle korkutmağa çalışmaktadırlar. Gerek komandoların, gerekse işverenlerin veya vekillerinin, ya da emniyet mensuplarının savurdukları tehditler, «Sıkıyönetim geldi, ananızı belleyeceğiz, bu defa sizi 12 Mart'takinden daha da şiddetli ezeceğiz. Artık grev filan yapamazsınız... Grev yapan Rum tohumudur Bağımsız Kıbrıs isteyen vatan hainidir. Bu sıkıyönetimde sizi temizleyeceğiz » v.b. şeklinde sürdürülmüştür.

KİTLE Gazetesi, halkımızın demokratik özlem ve istekleri adına sıkıyönetimin bir an önce sona erdirilmesi gereğini demokratik hak ve özgürlüklerin bir parçası olarak savunmayı görev bilir.

Emperyalistler ve ortakları Kıbrıs'ı NATO üssü yapmak istiyor

Kıbrıs sorunu kısa zamanda diplomasi masasına aktarıldı. CİA 15 Temmuzda faşist Sampson darbesini Yunan cuntası aracılığıyla planlarken güdülen amaç Kıbrıs'ı bir NATO üssü haline getirmekti.

Evet, Güneydoğu Asya'dan geri çekilen emperyalizm, Orta Doğuya yığınak yapmak için saldırıya geçmişti. Orta Doğu'da bir yandan sosyalist blokun nüfuzu, öte yandan halkların bağımsızlık mücadelesi emperyalizmin işini güçleştiren faktörlerdi. Mısır'la uzun yıllardan sonra yakın ilişkiler kuran ABD'nin bölgede ikinci önemli adımı Kıbrıs'ı bir NATO kalesi haline dönüştürmekti.

ABD hariciyesinin ve CİA'nın uyguladığı «Sampson çetesi harekâtında» evdeki hesap çarşıya uymadı. ABD sosyalist - barışsever ülkelerin sert tepkisiyle karşılaştı. Ayrıca AET de Nato'laştırma planının «usülüne uygun» olarak yapılmasını, fazla toz kaldırılmamasını istiyordu.

ABD Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahale edeceğine fazla ihtimal vermiyordu. Böyle bir müdahale olsa bile ABD'nin hesabına göre başarısız kalacaktı. Böylece hem Kıbrıs'daki emrivaki tüm dünya ya kabul ettirilmiş olacak, hem de başarısız bir Türkiye müdahalesi zaten sallantıdaki Ecevit hükümetini yıkacaktı.

Türkiye'nin müdahalesi dünyanın tepkisiyle karşılaşmadığı gibi, destek de görünce ve başarısızlığa uğramayınca, ABD Sampson'u geri çekip, gene kendi adamı olan Klerides'i getirdi. Yunanistan'da ise halk tarafından zaten çökertilmeğe yüz tutmuş cılız cuntaya baskı yaparak Karamanlis başkanlığında bir sivil hükümet kurdurdu.

Şimdi diplomasi masasında iş askıya alınmaya çalışılacaktır. Nasıl olsa Kıbrıs'da binlerce sosyalist ve yurtsever militan öldürülmüş, yaratılan fiili durumla, Kıbrıs'ın bağımsızlığı ortadan kaldırılmıştır. Şimdi bu fiili durumdan yararlanarak, Nato üyesi üç ülke olan İngiltere, Türkiye ve Yunanistan aracılığıyla adayı bir Nato üssü haline getirmek için Türkiye halkının çıkarları, emekçi halkların çıkarlarına uygun olarak Kıbrıs'ın tam bağımsızlığından yanadır. Ada orta Doğu ve dünya halklarına karşı, keza Türkiye halkına karşı bir tehdit üssü olarak kullanılmak istenmektedir. Ada'daki *şimdiki* fiili durum, emperyalizmin planlarını uygulamaya elverişlidir.

Türkiye finans kapitali de bu amaçları kendi çıkarlarına uygun görmektedir. Ada'nın bir emperyalist üs olarak tutulmasına karşılık yerli tekelci kapitalistler daha şimdiden kendilerine düşecek çanak payı için ağızlarını şapırdatmaya başlamışlardır Nitekim Türk İşadamları ve Sanayicileri Derneği başkanı F. Berker «Kıbrıslı Türklerin ekonomik kalkınmalarına yardımcı olabilmek için uzun vadeli yatırım ve üretim programlarının» hazırlanmasını önermiştir. Berker «Parlamentomuzun, hükümetimizin ve Kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizin bütün Türk milletine gurur veren kararlı ve başarılı harekâtı, yalnız Kıbrıs'da barışı sağlamakta en etkili bir güç olmakla kalmayacak, aynı zamanda anavatan ile Kıbrıs arasında daha faal ve yakın ilişkilerin kurulmasına başlangıç teşkil edecektir...

İşte emperyalizmin ve her türlü ortağının, halkımıza ve dünya halklarına karşı olan bu düşmanca planı sergilemek, çıkarcı oyunlarını bozmak ,işçi sınıfının görevidir, tavrıdır. İşçi sınıfının tavrının somutlandığı tez ise, *Bütün üslerden arınmış, Tam bağımsız ve demokratik Kıbrıs'dır.*

İYÖKD KIBRIS İÇİN BİR BİLDİRİ YAYINLADI

Kardeşler.

Bugün Kıbrıs halkları kan, ateş ve barut içinde boğulmaktadır. Her geçen dakika yeni yeni işkence ve cinayetlere sahne olan Kıbrıs meydanları cesetlerle dolu kan gölleri haline gelmektedir. Niçin ölüyor bu insanlar? Tek kabahatları Yunanlı ya da Türk olarak doğmak mı? Ezilen, sömürülen, horlanan Yunan ve Türkiye emekçileri bugün hangi çıkarlar için birbirlerine düşürülmüştür. Şüphesiz ki bütün bu olayların ardında Emperyalizmin çıkarları yatmaktadır. Bu çıkarlar:

1) Halkların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini bastırmak; Emperyalist sömürü ve baskıyı gizlemek için halkın ırkçı duygularını istismar ederek onları yanıltmak ve mücadelelerini saptırmak,

2) Emperyalist tröstlerin Orta Doğu'daki petrole olan ihtiyacını karşılamak için Dünya çapında stratejik bir önemi olan Kıbrıs'ı saldırgan bir üs haline getirerek Orta Doğu'daki bağımsızlık mücadelelerini bastırmak,

3) Amerikan ekonomisinin tek yaşama şartının savaşa bağlı oluşu nedeniyle, silâh tüketimini artırmak için, Dünya'nın neresinde olursa olsun savaşlar çıkartmak şeklindedir.

Kardeşler.

Ezilen Yunan halkı bizim kardeşimizdir. Ortak düşmanımız ise emperyalist güçler ve onların kuklası durumundaki Faşist cuntalardır. Bizler kırılması gereken aynı sömürü zincirinde yer almaktayız. Bu yüzden savaşımız ortak, düşmanımız birdir.

Bizler şuna inanıyoruz ki, Kıbrıs halklarının kaderi kendileri tarafından çizilecek ve Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Kıbrıs er geç bu halklar tarafından kurulacaktır. Zafer, Dünyanın her yerinde olduğu gibi ezilen, sömürülen halkların olacaktır.

KAHROLSUN HALKLARIN DÜŞMANI EMPERYALİZM VE KUKLASI FAŞİST CUNTALAR

YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ VE BAĞIMSIZLIK MÜCADELELERİ YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK KIBRIS HER TÜRLÜ ENOSİSE HAYIR

TSİP GENEL BAŞKANI'NIN KIBRIS İLE İLGİLİ DEMECİ

«Emperyalistler öteden beri Kıbrıs'ı bir NATO üssü haline getirerek, Doğu Akdenizde bir stratejik nokta olarak ellerinde tutmak ve Orta Doğu halklarına karşı bir askerî yığınak mevzii olarak kullanmak istemekteydiler. Nitekim, faşist Nikos Sampson darbesi bu yolda yapılmış gerici bir girişim olmuştu.

Ecevit Hükümeti, Kıbrıs'ın bağımsızlığı ve toprak bütünlüğü adına ve Kıbrıs'da demokrasi, özgürlük ve kardeşlik sloganıyla Kıbrıs'a müdahele yetkisini kullandı.

Bu günden sonra diplomatik yollar denecektir, masaya oturulacaktır. Ama bütün bu temas ve tartışmaların *birinci maddesi olarak Kıbrıs'ın bağımsızlığı şart koşulmadıkça*, varılacak her türlü çözüm emperyalist kuvvetlerin işine yarayacaktır. Emperyalizmin çıkarına olan bir çözümün ise halkımıza ve dünya halklarına yararlı olmasına imkan yoktur. Kıbrıs meselesi, 15 Temmuz gerici darbesiyle patlak verdiği zaman Partimiz bu endişelerini ve tahminlerini belirtmiş ve emperyalizmin Kıbrıs politikasına dikkatleri çekmişti. Aradan geçeden kısa zamanda gelişen olayların bu endişeleri haklı çıkarmamasını isteriz.

Halkımızın demokratik ve bağımsızlıkçı özlemleri, Kıbrıs'ın emperyalist üslerden arınmış bağımsız ve demokratik bir ülke olarak kalmasını, bağımsız ve barışsever ülkeler arasındaki eski yerini almasını gerektirmektedir.»

TDF DE BAĞIMSIZ KIBRIS'I SAVUNUYOR

Avrupada Türkiye'li Demokratik İşçi Dernekleri Federasyonu (TDF), Türkiye'nin, Kıbrıs'a müdahalesinden önce bir bildiri yayınladı. TDF bildirisinde özetle şöyle deniyordu:

Türkiye, davranışına temel olarak Kıbrıs'ın bağımsızlığını almalı, bu yolda elinden gelen bütün olanakları kullanmalıdır. Kıbrıs'taki darbe bir kere daha göstermiştir ki NATO bir «ortak savunma» paktı değil, emperyalist ülkelerin egemenliğini sağlamak amacıyla kurulmuş bir saldırganlık paktıdır NATO'da kalındıkça, Kıbrıs'ta geçmişte düşülen çıkmazlara tekrar düşülmesi kaçınılmazdır.

Eleştiri dili ve Sosyalist ahlâk

Ahmet Kaçmaz

Bezirgân ilişkilerin binlerce yıldır toplumu harman ettiği bir ülkenin çocuklarıyız.

Sömürünün en eski biçimlerinden biri olan bezirganlık toplum sahnesine çıktığı andan itibaren, sömürü mekanizmasının işleyebilmesi için, ilkel sosyalizmin, eşitsizlik, iki yüzlülük, hile, yalan bilmeyen, yiğit ve cesur insanını yozlaştırmayı hedef aldı. Bir ülkede tefeci-bezirgânlığın geçmişi nedenli eskiye uzanıyorsa, o toprakta tefeci-bezirgân ilişkiler ne denli kökleşmisse, o toplumun insan malzemesi o kertede bozulmuş, kollektif aksiyon gücü o kertede bastırılıp, işlemez hale getirilmiştir.

Bezirgânlık kökleştikçe o toplumda kötülüklerin, insanın insanı kazıklamasının envai çeşitleri gelişmiş, ve bu kötülükler giderek toplumun günlük hayatının parçaları, yadırganmayan unsurları haline gelmiştir. Bu kötülükler, kaçınılmaz olarak insanların anlaşma aracı olan dilde de ifadesini bulmuştur. Açıkca görülen odur ki, bir toplumda tefeci-bezirgân ilişkiler ne denli köklü ve gelişmiş ise o toplumun sövme ve karalama lügati de o ölçüde «zenginleşmiş», sövme ve karalama o toplumun insanlarının gündelik hayatına o ölçüde yerleşmiş, olağanlaşmıştır.

KİTLE dergisi geçen sayısında, 71 öncesi sosyalist hareketin değerlendirilmesinin zamanının geldiğini, bu güç fakat elzem işin üstesinden ancak sağlıklı bir eleştiri-özeleştiri ile gelinebileceğini belirtmişti. Evet, sosyalist hareketimizin bundan sonra sağlam ve emin adımlarla ilerlemesini istiyorsak, tutumumuz geçmişteki hatalarımıza sünger çekmek değil, onları kıyasıya eleştirip değerlendirerek ilerisi için dersler çıkarmak ve benzeri hatalara bir daha düşmemek olmalıdır.

Öte yandan, 71 öncesinin değerlendirilmesi gereklidir ama yeterli değildir. 71 sonrasının, özellikle İLKE ve KİTLE ile başlayan hareketin de değerlendirilmesinin, ciddiyet ve iyiniyet esaslarına dayanan bir eleştirisinin yapılması yerinde olacaktır.

Yazımızın başında da belirtmiştik. Bezirgân ilişkilerin kökünün binlerce yıl eskiye dayandığı bir toplumun bağrında yaşıyoruz. Ve bu sebepten eleştiri ile sövmeyi birbirine karıştırıp birinden ötekine pek çabuk atlayabiliyoruz. Sövdüğümüz, karaladığımız ölçüde eleştiri yaptığımızı sanıyoruz. Böylece sövenle sövülen arasına ki bir süre geçince sövülen de sövene sövmeye başlıyor. büyük kırgınlıklar kişiselliğe dayanan zıtlaşmalar giriyormuş, bu tip davranışlar çeşitli subjektif guruplaşmalara ve sosyalist hareketin bölük pörçük olmasına sebep oluyormuş, aldırmıyoruz. 71 martı öncesini gözönüne getirelim. Bu söylediklerimize hak vermeyecek kişi pek bulunmaz.

Öte yandan gözden kaçırdığımız önemli bir nokta var, Kendimizi işçi sınıfı sosyalisti olarak görüyoruz ve bir işçi sınıfı sosyalistinin sosyalizmin ahlakına aykırı davranmaması gerektiğini biliyoruz. Ama unutuyoruz ki, sosyalist ahlak, binlerce yıllık sınıflı toplumun hafızasından silinip atılamıyan, toplumun geleneğine kazılmış, ilkel sosyalist toplumun ahlakından kaynaklanmaktadır. Nasıl ki sınıfsız toplumun «barbar» insanının ahlakı, bezirgân ilişkilerin yarattığı yozlaşmalarla bağdaşmazsa, modern sosyalizmin fedaileri olan işçi sınıfı sosyalistleri de bezirgân üstyapıyı reddetmek, onun insan ahlakında oluşturduğu yozlukları kırıp atmak, ahlak bakımından ilkel sosyalist insan gibi «barbarlaşmak» zorundadır. Sövmenin, karalamanın, küfretmenin ise «barbarlıkla», sosyalist ahlak ile yakın uzak hiçbir ilişkisi yoktur.

Önümüzdeki dönemde, eleştiri-özeleştiri mekanizması yaygın olarak kullanılacağa benzemektedir ve küllanılmalıdır da. Bu mekanizmanın en geniş ve olumlu bir şekilde kullanılması sosyalist hareketimizin hayatiyetinin en canlı belirtileri olacaktır. Ancak hepimizin dikkat etmesi, özen göstermesi gereken noktaya bir daha parmak basalım: Kalemimize ne denli çekici gelirse gelsin, sövmelerin, karalamaların, küfürlrin cazibesine iğvasına kapılmadan, devrimci kardeşlik ilkeleri içinde, iyiniyetle, yapıcı olmak için

Yine Kitle Örgütleri Üstüne

Önceki sayılarımızda çeşitli boyutlarıyla ele almaya çalıştığımız, demokratik örgütler, demokratik cephenin güçlendirilmesi, Sosyalist Parti ile demokratik örgütler ilişkisi sorunları, demokratik cephe ve demokratik mücadele bütünlüğünün ayrılmaz parçalarıdır. Demokratik mücadelenin oluşturulmasında, demokratik cephenin güçlü bir şekilde kurulmasında, demokratik kitle örgütlerinin büyük payı vardır. Bu yüzden de ilerici ve sosyalist eğilimdeki kişilerin, Parti üyesi olsunlar olmasınlar, en önemli görevlerinden biri de demokratik kitle örgütlerinin oluşmasına katkıda bulunmak, oluşturulan örgütleri demokratik mücadeleye etkili bir biçimde ve işçi sınıfının çizgisi doğrultusunda katmaktır.

Örgütsüzlük güçsüzlük demektir. Örgütsüzlük karşı güçlerin baskısı altında gerçek gücünü gösteremeden dağılıp gitmek demektir. Son yılların sosyal pratiği bu gerçeği pekçoklarına acılar ve olumsuz deneyler bahasına da olsa öğretmiştir.

Mutlaka Örgütlenmeliyiz

Pek iyi bilinen bir gerçeği tekrarlayalım. Güçlü olmak istiyorsak, kitlelerin güçlü olmasını istiyorsak, mutlaka örgütlenmeli ve örgütlendirmeliyiz. Örgütlenmenin en üstün biçimi işçi sınıfının sosyalist partisidir. Ancak sınıf esasına dayanan örgütlenmeler dışında, kitle örgütlenmelerinin, yani sınıf temeline dayanmayan ,meslek ve zümre birliğini içeren, bu çıkarlar etrafındaki örgütlenmeleri de küçümsememeli, teşvik etmeliyiz ve en önemlisi ilerici bir çizgiye çekerek demokratik mücadeleye katmalıyız. Kitle örgütlenmelerinin demokratik mücadeledeki önemini küçümsememeli ve unutmamalıyız. Demokrasinin gerçekten yaşadığı, sürekli olarak geliştiği bir toplum, tepeden tırnağa örgütlü bir toplumdur. Ancak böyle bir toplumda, her zaman sım sıkı bir şekilde örgütlü olan egemen sınıfların dışında kalan toplum kesimleri seslerini duyurabilir, demokratik işleyişe ağırlıklarını koyabilirler. Kısaca söyleyecek olursak, sömürünün hüküm sürdüğü toplumlarda egemen sınıflar, sömürgen çıkar çevreleri, sonuna kadar örgütlüdürler. Buna karşılık kitlelerin, özellikle de emekçi sınıf ve tabakaların örgütlenmesinin engellenmesi için her türlü engel getirilir, baskı uygulanır. Çünkü egemen sınıflar, kitlelerin örgütlenmesinin kendi çıkarları açısından zararlı olduğunu herkesten iyi bilirler. Bütün tedbirlerini buna göre alırlar.

Örgütler Ağı Nedir?

Örgütlenmenin en üstün biçimi işçi sınıfının siyasal örgütlenmesiyse de, demokratik örgütlenme bundan ibaret değildir. Toplumdaki meslek grupları öğretmenler, öğrenciler, teknik elemanlar, çeşitli zümreler kendi kitle örgütleri etrafında toplanırlar, ayrıca sendikalar yani çalışan sınıfların ekonomik örgütleri demokratik mücadelenin, demokratik cephenin unsurlarını meydana getirirler.

Demekki aslında «orgütlenmeli miyiz» diye bir soru yoktur. Çünkü ilkece, her zaman örgütlenmek esastır. Bütün mesele bu örgütlenmenin ilkelerini iyi kavramak demokratik kitle örgütlerinin yerini doğru anlamak ve değerlendirmektedir.

Demokratik örgütler sorunu üzerinde önemle durmamızın nedeni, çeşitli bölgelerdeki meslek gruplarından öğrenci kesimlerinden, ilerici çevrelerden gelen sürekli soru ve isteklerdir. Bu soru ve istekleri «dağınıkız, bu dağınıklığın önüne geçmek için örgütlenmeli miyiz?» veya «nasıl örgütlenmeliyiz» sorularına indirgemek, böylece özetlemek mümkündür?

Dağınıklık Nasıl Toparlanır

Geçtiğimiz yıllar ve olaylar, dağınıklığın nelere mal olabileceğini gösterdi. Yazının da başında değindiğimiz gibi örgütlü olan güçlüdür. Her türlü toparlanmanın esas şartı örgütlenmek, bir disiplin içinde buluşmaktır. Ancak örgütlenmek sorunu «en güçlü bir şekilde örgütlenmek, güçleri dağıtmamak, tartışmaları örgüt içinde çözümlemeye çalışmak» gibi sorunlardan bağımsız değildir. Yine bu ilkeler bir sosyalist örgütlenme için, bir Sosyalist Parti için esas olduğu kadar demokratik örgütler içinde geçerlidir.

Şüphesiz ki örgütlenmek «küçük dükkânını açmak» değildir. Değil sosyalist örgütlenme demokratik kitle örgütleri planında bile, mümkün olduğunca var olan örgütleri güçlendirmeye, eğer bu örgütler içinde çalışma imkânı şu veya bu şekilde kısıtlanmışsa bu imkânları zorlamaya çalışmak, hiç bir imkân kalmadığının anlaşıldığı an, yeni örgütler kurulmasına gitmek gerekir. Örgütlenme zorunluluğu dağınıklığın toparlanması adına örgüt enflasyonu yaratmak değildir. Var olanın yanına var olanda bütün gelişme ve mücadele imkânlarını denemeden sadece küçük dükân tatmini içinde yenilerini kurmak değildir. Böyle bir yol, toparlanma yerine dağınıklığı getirir. Sınıf esasına dayanmayan, kitle tabanı oldukça farklı olabilecek kitle örgütlerinde, dağınıklık, hizipleşme çoğunlukla demokratik kitle örgütünün niteliğini iyi kavramamaktan doğan suni olgulardır. Bu dağınıklık, ancak toplumun bütün kesimlerinin mutlaka, ama mümkün olan en az sayıda örgüt için de, derlenip toparlanmasıyla engellenebilir.

Nasıl Örgütlenmek

Kitle Örgütlenmesinin nasılına verilecek cevap, şüphesiz ki örgütlenmek istenen kitlenin niteliğine göre değişir. Bir öğrenci örgütlenmesinin biçimi bir öğretmen veya teknik eleman veya küçük üretici örgütlenmesinden farklı olacaktır.

Şimdiye kadar ilerici öğrenci örgütlenmesinin bulunmadığı yerlerde ilk görev eldeki ilerici demokratik unsurlarla bu örgütü, başka bölgelerdeki modeller incelenerek oluşturmaktır. Bunu yaparken dar ve itici tavırlardan kaçınmak, örgütün demokratik niteliğini, örgütlenecek öğrenci kitlesinin niteliğini ve bilinç düzeyini göz önünde bulundurmak mutlaka gerekir. Daha önce de değindiğimiz gibi, hangi çizgide olurlarsa olsunlar, demokratik kitle örgütlerinin yöneticileri kitlelerini bir adım ileriye götürmekle ama kitle tabanlarından da asla kopmamakla yükümlüdürler. Kitle örgütleri —adı üstünde— dar kadro örgütleri veya bir siyasal parti değillerdir. Bu doğru hiçbir zaman unutturulmamalı ve kâğıt üzerinden somut hayata uygulanabilmelidir.

Eğer bölgede belli niteliklerde, genel bir ilerici çizgi içinde bir demokratik örgüt, meselâ bir öğrenci derneği varsa buraya girilerek, derneğin daha ileri çizgilere gelmesi için mücadele verilmesi doğru olur. Yada yurt çapında bir merkezi örgüt var olduğu halde bölgede bu doğrultuda bir örgütlenme yoksa, genel bir ilerici çizgisinden sapmama şartı ile bölgede bu örgütün şubesinin kurulmasına çalışılmalıdır.

Sosyalist Parti İle İlişkiler

Yeni kurulacak örgütlerin veya mevcut demokratik kitle örgütlerinin Sosyalist Parti ile ilişkileri daha önce de değindiğimiz önemli bir sorundur. Demokratik nitelikteki kitle örgütlerinin Sosyalist Parti olmadığı ve hatta Sosyalist Parti'nin yan örgütleri olmadığı kavranmalıdır. Bu örgütleri oluşturan, yönetiminde bulunan kişiler, Sosyalist Parti üyeleri ve yandaşları ise, bu örgütlerin daha tutarlı bir demokratik mücadele vermeleri beklenebilir. Ancak bu durum bu demokratik örgütleri sosyalist parti ile asla özdeşleştirmez.

Doğru ve kitleden kopmayan bir mücadelenin verilmesi, örgütün demokratik mücadele içinde bütün tabanını da birlikte getirerek yer alması, demokratik mücadeleyi kendi kitle tabanına sağlamca dayanarak sürdürmesi, ancak bu yanılgılara düşmemekle mümkün olabilir. Yukarda sözünü ettiğimiz demokratik kitle örgütünü Parti sayma yanılgısının tam karşısındaki yanlış ise, örgüte dar mesleki çıkarların sağlanması dışında hiçbir işlev yüklememektir. Bu «bananecilik» tavrı da eninde sonunda demokratik mücadeleyi güçten düşürmesi demokratik güçleri yalnız bırakması açısından aynı kapıya çıkar.

Parti ve Demokratik Örgütler Birliği

Sonuç olarak güçlü bir demokratik mücadelenin, yaygın bir örgütlenme ile, bu yaygın örgütlenmenin parçaları olan kitle örgütlerinin kurulması, güçlendirilmesi ile mümkün olabileceğini söyleyebiliriz. Demokratik kitle örgütleri Parti olmadığından 've Parti'nin işlevlerini yüklenemeyeceğinden Sosyalist Parti'nin yanında bağımsız varlıklarını korurlar. Parti varsa kitle örgütüne ne gerek düşüncesi doğru değildir; demokratik cephe sorununu kavramayan sekter bir tavırdır; Parti ile kitle örgütünün işlevini birbirine karıştırmaktır. Bu yüzden de kitle örgütleri bütün boş alanlarda çeşitli şekillerde oluşturulmalı ve örgüt enflasyonuna düşmeden demokratik mücadeledeki yerlerini almalıdırlar.

TARİH VE DEVRİM YAYINEVİ SUNAR:
2. BASKI
dr. Hikmet Kıvılcımlı
TARİH TEZİ
Dağıtım: Tarih ve Devrim Yayınevi / İstanbul
Valide Camii sokağı, Mahmutbey pasajı 47/12, Aksaray

Oya Baydar

Şovenlikle mücadele edelim

Şovenliğe, yani dar görüşlü bağnaz milliyetçiliğe karşı, işçi sınıfı sosyalistleri her zaman mücadele ettiler. Savaşları, halkların halklara düşmanlığını körükleyen, çıkarlarının teminatını biraz da bunda bulan sömürücüler, emperyalist güçler ve yerli ortakları, ellerindeki bütün araç ve imkânlarla kitlelerde şoven duyguları yaşatmaya, güçlendirmeye çalıştılar halâ da çalışıyorlar. Bu yüzden de, ancak yepyeni bir toplumun, sınıf düşmanlıklarının olmadığı bir düzenin getireceği gerçek ve sürekli barış içinde kökünden tasfiye olabilecek, kitlelerin içine işlemiş dar ve bağnaz milliyetçilikle, yeni şovenlikle mücadele, en güç mücadeleler den biri oldu; öyle olmaya da devam ediyor. Tarihin gösterdiği gibi, sosyalist Partiler, işçi sınıfı sosyalistleri, en güç sınavlarından birini, her zaman şovenliğin yenilmesi, için verdiler.

Bazı dönemler ve bazı olaylar, yurtseverliğin unutulup yerine hırslı düşmanlıkların geçmesine, şovenliğin kitleler de yaygınlaşmasına özellikle elverişlidir. Böyle dönemlerde kitlelere heyecanlar hırslar, düşmanlıklar egemen olur. Tozdan dumandan ortalık görünmez. Köksüz, temelsiz, sadece duyguya dayanan körükörüne heyecanlar, meselelerin özünü kavramayan, çözüm getirmeyen edebiyatlar ortalıkta kol gezer. Bazan emekçi kitlelerin çıkarları açısından en ters durum ve çözümler, o hava içinde ve şoven duygular gıdıklanarak, bizzât o kitlelere benimsetilir. Bütün bunlardan yararlananlar ise, emekçi kitlelerin sömürüye karşı kazanmış oldukları bilinci, onların sınıf bilincini, bir süre için başka yönlere kaydırmayı, iç çelişkileri yumuşatmayı amaçlayan, barış, demokrasi ve özgürlük düşmanı sömürücü sınıf ve zümreler olur.

Şovenliği en fazla körükleyen, mahallî veya toptan savaşların çıkmasında en fazla çıkarı olan uluslararası finans kapitalin, dünya savaş endüstrisi ile beslenen önemli bir parababaları zümresinin, kitlelere aşılamaya çalıştıkları düşmanlıklara ve şovenliğe karşı, kendilerinin yurtseverlikle hiç bir ilişkileri olmadığı, bütün ilişkilerinin uluslararası olduğu tarihsel bir gerçektir. Uluslararası finans-kapital bugün öylesine birbirine geçmiştir, hangi ulustan olursa olsun öylesine büyük ve girift bir çıkar ortaklığı içindedir ki, şu veya bu parababasının milliyet, vatanı çoktan unutulmuştur. Onlar şurada doğar, burada yaşar, şu milletten bir kadınla evlenir. Şu şu ülkelerde işyeri veya pazar açar kışı şurada, yazı bu ülkede geçirirler. Onların vatanı parçalarına para kattıkları her yerdir. Bir bölgede bir savaş körükledikten sonra, savaşan tarafların ikisine birden silah satmaları olağandır. Kendi ülkelerinde, kendi emekçi sınıfları, onların çıkarlarını sarsacak, tehlikeye düşürecek oranda güçlenip bilinçlendiği zaman, bir başka ülkeden kendi halklarına karşı yardım istemekten çekinmezler. Emperyalist kamp içinde yer alan sömüren ve sömürülen ülkelerin finans oligarşileri yani bir avuç tekelci parababası vatan, millet tanımazlar. Birbirleri içine geçmiş, çıkarlarını birbirleriyle ve emekçi halka karşı bütünleştirmişlerdir.

Dünyada halkların halklara düşmanlığını körükleyenler, bir ülkenin işçisini bir diğer ülkenin işçisine düşman edenler şoven eğilimlerin yaygınlaşması için çalışanlar, işte asıl bu toplum kesimleri ve sömürücü ortaklarıdır. Şovenlik kitlelere onlar tarafından aşılanır ve sınıf çıkarlarını maskelemek üzere istismar edilir.

Sömürücü egemen sınıfların kitlelerin bilincini saptırma ve çıkarlarını koruma silahlarından biri olan şovenliğin karşısında, gerçek yurtseverlik vardır. Yurtseverlik boş kalıpların, güzel sözlerin, sınıf meselesini unuttturmaya yönelik şoven duyguların ötesinde, emekçi kitlelerin dünya emekçi kitleleriyle ortak olan çıkarlarını ön plana çıkarmak, yurttaki emekçi sınıfların uzun vadeli çıkarlarını koruyabilmek için en barışçı çözümleri getirmek, dünyadaki halkların halklara düşmanlığını ve savaş heyecanını değil, ezilen ve sömürülen kitlelerin ortak çıkarlarını anlatabilmek, bu ortak çıkarlar için mücadele etmektir.

Emperyalistlerin, faşistlerin, uluslararası finans kapitalin, şoven milliyetçiliği körüklemeleri onların aslî niteliğidir. Bu nitelik emekçi kitleler ve işçi sınıfı sosyalistleri ve örgütleri tarafından teşhir edilip yıkılır. Ancak tarihte öyle durumlar olmuştur ki, en-ilerici en devrimci görünen örgütler şovenizme kapılıp şovenizmin bayraktarlığını yapmışlardır. İşte şovenizmi körüklemek aslî nitelikleri olan sömürücü unsurların dışında, emekçi kitlelerin, işçi sınıfının asıl dikkat etmesi gerekenler bu çeşitten şovenizm şampiyonlarıdır. İşçi sınıfı sosyalistlerinin görevi, dün olduğu gibi bugün de böyle durumlarda hiç taviz vermeden, şovenizmin üzerine yürümek, «ilerici», «devrimci» ve «solcu»ların da zaman zaman içine düştükleri bu sapmadan gerçek yurtseverliğe doğru çekilmelerini sağlamak, gerekiyorsa maskeleri düşürmek olmalıdır.

Halkları halklara düşman eden, savaş körükçüsü ve savaş bezirgânı sömürücülerin silahlarından olan şovenliği, emekçi kitlelerin uzun vadeli çıkarlarının ve dünya barışının savunulması olan gerçek yurtseverlikten dikkatle ayıralım ve bu eğilime karşı mücadele edelim.

Ya Taksim ve Ölüm

Tekiaş Ağaoğlu

Burjuva basınındaki âlâyûvâlâ ve hayhuy arasında Kıbrıs'ın geleceğiyle ilgili en önemli sorun hasıraltı ediliyor: NATO üsleri sorunu. Ve bu arada Ecevit hükümetine el altından satılmaya çalışılan «nihaî çözüm yolu»nun Ada'yı taksim etmek olduğu gün geçtikçe daha iyi anlaşılıyor. Taksimin ardından gelecek olan, tabiî, hiç değilse Ada'nın Yunanistan'la birleşecek olan kesiminden NATO'ya, yani fiilen Amerika'ya üs verilmesi olacak. Kıbrıs adasında ABD üslerinin ne işe yarıyacağını anlamak için de, son günlerde bütün dünya basınında yayınlanan Orta Doğu haritalarına şöyle bir göz atmak yeter.

Kıbrıs'da Sampson çetesinin gidip yerine Klerides'in gelmesi eğer Kıbrıs'ın bağımsızlığına, toprak bütünlüğüne ve demokratik anayasal düzenine saygılı bir çözüme varılması yolunda gerçek bir adım olmayacaksa, Kıbrıs toprakların da ABD üslerinin kurulmasına bir adım daha yaklaşılmış demektir. Paris'ten alelacele uçurularak getirilen Karamanlis'in Gizikis'e ve daha düne kadar onun ardında olduğu bilinen —ve barbar söylenen— ağababalarına biad edercesine ettiği yemin de, Yunanistan'da sahiden demokrasiye doğru atılmış bir adım mıdır, yoksa Kıbrıs'ın büyük bir bölümünün Yunanistan'a ilhakının ilk adımı mı, orası henüz belli değil.

Belli olan, şu ya da bu biçimde gerçekleştirilecek bir Çift Enosis'in —taksimin— Türkiye ve Yunan halklarının da, tüm Orta Doğu halklarının da güvenliğini tehdit edici sonuçlar doğuracağı, giderek dünya barışını tehlikeye sokacağıdır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi daha baştan buna dik kati çekmiş, Türkiye hükümetini Kıbrıs'ın bağımsızlığına halel getirecek gelişmelere karşı tedbir almaya çağırmıştır. Zira Türkiye Sosyalist İşçi Partisi «gerek halkımızın, gerekse ilgili bütün halkların çıkarları açısından tutarlı tek çözümün bağımsız ve emperyalizme teslim olmamış bir Kıbrıs devleti olduğu kanısındadır.»

Gerek Türkiye'nin bütün hayatî merkezlerine yakınlığı, gerekse Orta Doğunun merkezinde işgal ettiği mevki dolayısıyla Kıbrısın taşıdığı önem ortadadır. Bunun içindir ki, Türkiye Ada'da olup bitenlere bigâne kalamaz. Kıbrıs halkının demokratik tercihlerini hiçe sayıp seçimle iş başına gelmiş meşru Kıbrıs hükümetinin yerini gasbeden Kıbrıs halkının bağımsızlıkçı tercihlerine aykırı Enosis'ci emeller beslediği bilinen gayri meşru Sampson çetesine karşı siyasî ve askerî müdahale bizce asıl bu yönüyle üzerinde durulmaya değer bir anlam taşır.

Bu demektir ki Kıbrıs'ın geleceğinde —ve o tarihle Orta Doğu dengesinde— Türkiye'nin ağırlığı bundan böyle de ister istemez duyulacaktır. Türkiye halkının güvenliği ve çıkarları açısından olduğu kadar, bütün Orta Doğu halklarının çıkarlarının kollanması ve Orta Doğuda Kissingervarî «barış»ın emperyalist çıkarlara âlet edilmesinin önlenmesi için de bu zorunludur.

Ne ki Türkiye'nin Kıbrıs'da ve Kıbrıs'ın geleceğinde ağırlığını *gerçekten* duyurabilmesi için Kıbrıs'ın bağımsız demokratik statüsünün devamı şarttır. *Ancak bağımsız bir Kıbrıs'ın toprak bütünlüğünü ve Kıbrıs halkının demokratik tercihlerini içtenlikle ve kararlılıkla garanti eden bir Türkiye* Orta Doğu'da gerçek barışın korunmasında etkin bir güç olarak ağırlığını duyurabilir. Türkiye'de hiç bir demokratik hükümet, Orta Doğu'da ve bütün dünyada ilerici güçlerin desteğini ve saygısını yitirmeyi göze almadıkça, bağımsız ve demokratik bir Kıbrıs tezinden gayri bir çözümü benimseyemez. Kıbrıs halkının siyasî tercihleri bugünedek hep emperyalizmin saldırgan niyetlerine karşı, demokratik ve barışçı güçlerden yana tecelli etmiştir. Bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti emperyalizmle cedelleşen Üçüncü Dünya ülkeleri arasında yer alan, topraklarında NATO üssü kurdurmayan ve genel olarak emperyalizmin Orta Doğuda'ki emellerine ve siyasetlerine âlet olmayı reddeden bir ülkedir. Emperyalizmin önce gündeme sokup sonra da benimsetmeye çalıştığı çifte Enosis, yani taksim tezi, Doğu Akdenizde bağımsız ve emperyalizme teslim olamamış bir Kıbrıs'ın varlığına kastetmek için kotarılmış «nihaî çözüm yolu» dur: «nihaî» hedefi Doğu Akdenizi bir emperyalist gölüne, Kıbrıs adasını da Orta Doğu — Asya halklarının güvenliğine ve çıkarlarına yönelmiş bir saldırı rampasına çevirmektir. Türkiye'de hiç bir *demokratik* hükümet bu oyuna alet olmayı göze alamaz.

Türkiye, toprak bütünlüğü ve demokratik anayasal düzeni andlaşmalarla teminata bağlanmış *bağımsız* bir Kıbrıs'ı emperyalist maceralara alet etme çabalarına her zaman karşı çıkabilir. Oysa *taksim,* Türkiye'nin elinden bu imkânı fiilen ve maddeten alacaktır. Bağımsız Kıbrıs'ın iç işlerine karışmaya ve onu Türkiye'nin çıkarlarına ve izlemesi gereken barışçı dünya siyasetine aykırı yönlere götürmeye kalkan bir Yunanistan'a karşı çıkılabilir. Ama aynı Yunanistan'ın taksimden sonra Kıbrıs'ta kendi topraklarının bir parçası üzerinde dilediğini yapmasına nasıl karşı çıkabilirsiniz? Çıkamazsınız! Bunun gibi, yarın öbürgün Türkiye'de başa geçebilecek gözü - kara sermayeci ve Amerikancı bir yönetimin taksime uğramış bir Kıbrıs'ı emperyalizmin hesaplarına alet etmiyeceğini de bu günden hiç bir *somut* teminata bağlanamaz. Bunun tek tutarlı teminatı, bağımsız ve demokratik Kıbrıs Cumhuriyetidir. ABD'nin dönüp dolaşıp «İlle de taksim!» diye tuturmasının, taksimi resmen ya da fiilen yutturmak için türlü dümenler çevirip emri vakiler ve provokasyonlar düzenlemesinin nedeni budur.

Emperyalizmin Kıbrıs'ın bağımsızlığına kastetmekten neler umduğu, Kıbrıs'ın bağımsızlığını yitirmesinin bütün Orta Doğu ve Asya halklarına neye malolacağı iyi bilinmeli, sonu mutlaka Kıbrıs'da ABD üsleri kurulmasıyla bitecek çifte Enosis —taksim— oyununa gelinmemelidir.

ZİKRULLAH KIRMIZI

KUYRUKÇULUK...

Bugün demokrasi ve bağımsızlık mücadelesiyle ve bunun ana ekseni olan sosyalist hareketle, özet olarak tüm emekçi halk hareketiyle, ilgili her olay, dünkünden çok daha önemle ve bilinçle kavranıyor İçine girdiğimiz aşamada, düne nazaran çok daha bilinçlenmiş ve deneylenmiş kadrolarla hareket yürümektedir. Yeni yetişmiş dinamik unsurlara yakın geçmişin sayısız deneyleri anlatılmakta ve bilinçlenme sağlam temeller üzerine inşa edilmektedir. Sol içindeki çeşitli politik eğilimler eskisi kadar cirit atamayacaklardır. Mesele açık ve seçik ortadadır. Sorun sosyalizmin işçi sınıfına malolması sorunudur. Türkiye devrimci hareketi genel demokratik mücadele içinde bu aşamayı geçirmektedir. Bu aşama ne denli sağlam ve prensipli olarak aşılırsa, kadrolar arasındaki düşünce ve davranış birliği o denli sağlam kurulacak ve 1971 öncesinin karyokinez bölünmesinin altına o derecede kalın bir çizgi çekilmiş olacaktır.

Bu bakımdan çeşitli kolaycı yollara, şabloncu yöntemlere ve ucuz kalıplar ve terimler ardına gizlenerek sosyalizm satmalara karşı kadrolar büyük bir bağışıklık kazanma yani bilimle donatılma ve ideolojik birliği geliştirme süreci içindedirler. Sözünü ettiğimiz bu olgu hareketin sağlıklılık işaretleridir.

Bu sağlıklı gelişim içinde ucuzlatılmış ve yerli yersiz kullanılan yanlış ya da çarpıtılmış kavramları yansıtan terim anarşisine de son vermek işçi sınıfı sosyalizminin görevleri arasında yer alıyor.

KİTLE Gazetesinde yeri geldikçe geçmişte içi boşaltılmış ya da çarpıtılmış kavramlar halinde kullanılan çeşitli terimlerin açıklamalarını yapacağız. Bu yazımızda ele alacağımız terim: **kuyrukçuluk** terimi...

Yakın geçmişte çeşitli kuyrukçu tutumlar içinde bulunan eğilimlerin biribirlerini kuyrukçuluk la suçladığına şahit olduk. Düne kadar aynı şeyi savunan bir ekibin, ikiye bölünüp, biribirlerini karşılıklı kuyrukçulukla suçladıklarını gördük. Ya da kuyrukçuluk yapmakta olan çeşitli eğilimlerin kendilerini kuyrukçuluktan azada gördüklerine ve gösterdiklerine tanık olduk.

Hem emekçi halk hareketinin, işçi sınıfı öncülüğünde henüz merkezileşmediği gözönünde tutulursa, hem de güçlü bir sosyal demokrat partinin ülkemiz politik hayatında önemli etkilerde bulunduğu düşünülürse kuyrukçuluk eğilimine ve kuyrukçu çizgilere karşı mücadele etmek kaçınılmaz görevimizdir.

Bu bakımdan toplum biliminde yeralan «kuyrukçuluk» terimi üzerinde ülkemizdeki kullanılış biçimlerini de gözönünde tutarak yeniden durmakta fayda var.

Kitle Kuyrukçuluğu

Kuyrukçuluk gerçekte evrensel olarak şu anlama gelir: bir sosyalist parti'nin toplumdaki ve kitleler önündeki öncü fonksiyonunu yitirmesi veya bu fonksiyona ulaşamaması ve kitlelerin ardından sürüklenmesi kuyrukçuluktur.

Örneğin, Sosyalist Parti işçi sınıfı ve yoksul köylülüğün partisidir. Bu partinin görevi herşeyden önce bilimin rehberliğinde işçi yığınlarını derleyip toplamak ve yönlendirmektir. Gene Sosyalist Parti yoksul köylü yığınlarına yol gösteren örgüttür. Sosyalist Partinin güçlenmesi o ülkedeki tüm ilerici ve demokratik güçleri kendi öncülüğü etrafında birleştirerek özgürlüğe doğru yönelt mesini getirir.

Özetle, demokrasi bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesi her şeyden önce kitlelerin mücadelesidir. Kitlelere öncülük edecek tarihsel ve en demokratik güç ise işçi sınıfıdır.

Eğer bir ülkede işçi sınıfı partisi kitle hareketlerini kendi merkezi otoritesiyle yönetip yönlendiremiyorsa, Parti kitlelerin gerisinde kalıyorsa, ve öncülük için mücadele etmiyorsa, evrensel olarak kuyrukçuluk içindedir. Partinin görevi kitlelerin peşinden gitmek degil kitlelere öncülük etmektir. Eğer bu öncülük görevi yerine getirilmiyorsa veya öncülüğün gerçekleşmesi partinin tüm devrimci-ilerici hareketi kucaklaması için çaba gösterilmiyorsa parti kuyrukçu bir tutumdadır. Bir parti güçsüzlüğünden ötürü ya da şartların elverişsizliğinden dolayı ülkedeki tüm emekçi halk hareketini kucaklayamıyor olabilir. Böyle bir durumda partinin kuyrukçu olup olmadığını anlamak için Partinin tüm öncülüğü elde etmek için gösterdiği çabalara bakılır. Eğer parti bu doğrultuda çaba sarfetmiyorsa, emekçi halk önderliğini almak yolunda var gücüyle çalışmıyorsa tüm imkanlarını bu doğrultuda seferber etmiyorsa o parti ve partinin yöneticileri kuyrukçu bir tutum içindedir. Demek ki; kuyrukçuluk objektif bir durumdan çok, sübjektif bir eğilimdir, bir sapmadır. Partinin varlığı çeşitli objektif şarlarda tüm halk hareketini kucaklayacak bir konumda olmayabilir. Bu objektif bir durumdur. Bir partiye kuyrukçu denilebilmesi, o partinin sübjektif eğiliminin nemelazımcı olmasına ve kitlelerin peşinden gitmeğe boyun eğer durumda kalmasına bağlıdır. Partinin tüm organları eğer genel emekçi halk hareketini Parti yörüngesi etrafında merkezileştirmek yolunda fedakârca ve bilinçlice çalışıyorlarsa öyle bir partide kuyrukçuluk sözkonusu değildir.

Parti, herşeyden önce, işçi sınıfından ve işçi yığınlarından sorumludur. Partinin işçi yığınları ardından gitmesi ve bu gidişe boyun eğmesi kuyrukçuluktur. Parti öncelikle her türlü işçi sınıfı olayını ve hareketini kontrol altına almalı ve almağa çalışmalıdır. Eğer Parti kendiliğinden hareketleri önleyemezse kitlelerin gerisinde kalmış demektir. Kendiliğinden hareketler ise politik hedeflerden yoksundur ve çoğu kez sonu karanlık serüvenlerle biterler.

Kuyrukçuluğun evrensel tanımı budur.

Kuyrukçuluğun bu kullanışı ülkemizde yaygın değildir. Kuyrukçuluk yurdumuzda devrimciler tarafından diğer kullanış anlamıyla, yani, işçi sınıfı dışındaki zümrelerin peşine takılma olarak bilindi ve hâlâ da yaygın kullanış bu merkezdedir.

Kuyrukçuluk teriminin bir ikinci kullanılışı daha vardır: işçi sınıfı bağımsızlığından taviz veren ve hareketi işçi sınıfı dışındaki sınıf ve zümrelerin peşine, kuyruğuna takan *oportünist* eğilimler de kuyrukçuluktur. Literatürde her iki kullanışa da rastlanmakla birlikte kuyrukçuluk evrensel olarak daha çok yukarıda verdiğimiz birinci anlamında yani kitlelerin gerisinden gitme anlamında kullanılmaktadır. İkinci tür eğilimler *sağ oportünizm* veya *sol oportünizm* v.b. biçiminde geçmektedir.

Şu halde kuyrukçuluğun her iki anlamını da bileceğiz. Özetle tekrarlarsak kuyrukçuluk a) Kitle kuyrukçuluğu b) Burjuva veya küçük burjuva kuyrukçuluğu biçiminde somutlanmaktadır.

Ülkemizde kuyrukçuluğun yaygın kullanılışı işçi sınıfı hareketinin işçi sınıfı dışındaki sınıf ve zümrelerin peşine takılması biçiminde yerleşmiştir. Gerçekte, yakın geçmişte her iki anlamdaki kuyrukçuluk da vardı... Bunlar çoğu zaman biribirini bütünleyerek bir madalyonun iki yüzü gibi yol alıyorlardı. Şu veya bu kuyrukçuluk eğilimi biribiriyle çekişen sosyalist gruplarda olduğu gibi her iki eğilimin de aynı politik çizgide bir arada bulunduğuna tanık oluyorduk. Öte yandan işçi sınıfının bağımsızlığını dilinden düşürmeyen bir eğilim kitle hareketlerinin peşinden giderken kendisini alabildiğine bağımsız gösteren bir başka politik çizgi bakıyordunuz şehir veya köy küçük burjuvazisinin kuyruğuna takılmış.

Dün ve Bugünkü Çeşitli Kuyrukçu Eğilimler ve Örnekler

Geçmişte sosyalizmin işçi sınıfına malolmasından doğan kitle kuyrukçusu davranışlar oldukça yaygındı. İşçi kitlelerini yönlendirecek güçte ve nitelikte bir politik örgütlenme bulunmadığından işçi hareketleri kendiliğinden bir nitelik içinde sürdü gitti. Çeşitli gruplar halinde öbek öbek toplanmış ve bölünmüş, parçalanmış bir sosyalist hareket İşçi Sınıfı Partisi problemini çözemediği sürece de başarısızlıklardan kurtulamayacaktı.

Bu bakımdan işçi hareketlerinin peşinden gidildi. İşçi hareketleri çoğu kez sendikacıların elinde kaldı, ekonomik ve demokratik amaçlı kendiliğinden hareketlerden öteye gidemedi. Veya işçi sınıfı içindeki genel canlanma sürecinde işyerlerinde işçilerin haksızlığa karşı sürdürdükleri fabrika eylemleri direnişlerinden daha güçlü bir hareket sözkonusu olamadı. İşçi kitlelerinin hareketleri siyasi merkezi otoriteye kavuşamadı.

Böyle olunca çeşitli eğilimler taşıyan sosyalistlerin yaptıkları şey, sadece işçi hareketi çıktıkça onu desteklemek; olay yerine gidip işçilerle konuşmak, yayın vermek v.b. sınırlarını aşamadı.

En büyük işçi hareketi olan 15 16 Haziran olayı kendiliğinden (spontane) bir hareketti. Sosyalistler o hareketin de kuyruğuna takılmaktan daha devrimci bir çare bulamadılar ve bulamazlardı. Çünkü örgütsel siyasi bütünlük yoktu. Böylece işçi hareketleri siyasal muhtevadan ve siyasi örgütlenmeden kopuk olarak sürdü. Önemli işçi hareketlerinde, çeşitli devrimci-ilerici grupların göze batan bir başka hastalığı da hareketi kendi «grupçuklarına» mâlederek, suni ve sahte güç toplama, caka satma» tutumlarıydı Hareket içindeki kariyerist unsurların veya ucuz ya da sahte başarılar peşinde koşanların teşvik ettikleri bu eğilim gerçekte yozluk ve zavallılıktan başka bir şey değildi.

Şehir Küçük Burjuvazisinin Kuyruğuna Takılma

Kitle hareketleri kuyrukçuluğunun yanısıra, diğer belirgin kuyrukçuluk yukarıda da söylendiği gibi burjuva ve küçük burjuva kuyrukçuluğu oldu, oluyor.

Bu eğilimler arasında geçmişte küçük burjuva radikalizminin kuyruğuna takılmak küçümsenmeyecek bir rol oynamıştı. İşçi sınıfı bağımsızlığını hiçe sayan, bu bağımsızlığın da ancak bağımsız bir Parti ile gerçekleşebileceğini görmezlikten gelen bazı eğilimler bir süre radikalizm kuyrukçuluğu yaptılar.

Şehir küçük burjuvazisinin dinamik bir kesimi olan küçük burjuva radikallerinin kuyruğuna takılma hepimizin bildiği hataları beraberinde getirdi. Bugün radikalizmin güçsüz bir akım biçiminde olması burjuva reformizminin küçük burjuva popülizmi ile birlikte bulunması bazı unsurlarda CHP kuyrukçuluğunu güçlendirmiştir.

Gerçekte, radikalizm kuyrukçuluğunun geçmiş kökleri olduğu gibi küçük burjuva popülizmi kuyrukçuluğunun da kökleri vardır. Burjuva reformizmi, 1962'den sonra küçük burjuva popülizmi biçiminde ve sosyalizm ambalajı altında ve özellikle Aybar'ın şahsında sol hareket üzerinde uzun yıllar etkide bulunmuştu.

Bugün aynı şartlanmaların çeşitli yansımaları, kısmen Anadolu'da ve kısmen büyük şehir aydınları arasında *CHP kuyrukçuluğu* biçiminde ortaya çıkmaktadır. Gerçi popülizm eğilimi sosyalist saflardan büyük ölçüde tecrit olmuştur. Nitekim, bir zamanların güçlü lideri (!) Aybar eğer bugün kendisine destek ve kadro bulamıyorsa bunun nedenlerinden başlıcası Türkiye sosyalist hareketinin kadro ve sempatizanlarındaki bilimsel bilinçlenmedir. Çok geniş kadrolar ve sempatizan yığınları Aybar sosyalizminin, sosyalizm olmadığını iyice kavramışlardır. Aybar popülizminin revaç bulmamasının diğer etkeni ise, Aybar'ın sosyalizm anlayışına sahip unsurların ve sempatizanların kendi özlemlerini CHP'de bulmuş olmalarıdır. Gerçekten de Aybar'ın temsil ettiği burjuva reformizmi-küçük burjuva popülizmi anlayışını bugün CHP karşılamaktadır. Bu bakımdan sol yelpazede böyle bir popülizmin yeri yoktur artık.

Köylü Kuyrukçuluğu

Küçük burjuva radikalizminden umutların boşa çıkması ile köylü radikalizmine öncelik tanıma eğilimleri ortaya çıkmıştı. Köylülüğü *temel güç* alan, Türkiye'de «toprak devrimi» peşinde koşan, işçi sınıfı öncülüğünü, «ideolojik öncülük» gibi soyut ve kağıtta kalan bir öncülük kavramına indirgeyen çizgiler belirdi. Böylece kırlardaki sınıf mücadelesini işçi sınıfı mücadelesine yeğ tutar; işçi ve köylü mücadelesini biribirinden ayırıp, işçi sınıfı hareketini küçümseyen ve de köylülüğün demokratik mücadelesinin ancak işçi sınıfı mücadelesiyle güçlenip topyekûn başarıya ulaşacağını göremeyen çeşitli görüşler de kuyrukçu görüşlerdi. Ülkemizin şartları yeryüzündeki başka ülkelerin uzak geçmişteki veya günümüzdeki şartlarına benzetilmeğe, Türkiye toplum analizleri o kalıplar içine sokmaya sokulmağa çalışıldı. Sosyal pratik bu yanılgıyı ve köylü radikalizmi kuyrukçuluğunu da açık seçik ortaya koydu. İşçi sınıfı öncülüğü olmadan işçi-köylü ittifakının kurulamayacağını işçi sınıfının somut fiili gücü bulunmadan genel emekçi halk hareketinin güçlenemeyeceğini anlayamayan bazı eğilimlerin günümüzde de varlığını sürdürmesi mümkündür. Ama bu varlık işçi sınıfını tanımadığı sürece pratikten kopuk lafazanlık içinde veya pratik başarısızlıklar halinde sürmeğe mahkûmdur. Böyle çizgiler ne denli keskin ve fiyakalı sözler kullanırlarsa kullansınlar, işçi sınıfından ne kadar sözederlerse etsinler fiilen işçi sınıfı öncülüğünde işçi-yoksul köylü örgütlenmesini gerçekleştiremedikçe ne geniş yoksul köylü yığınlarını harekete geçirebilirler ne de kır küçük burjuvasına yol gösterebilirler. Böyle eğilimlerin savundukları «toprak devrimi», «anti-feodal devrim» v.b. tezleri ülke gerçeklerinden ve bilimden kopuktur; havada kalmağa mahkûmdur. Nitekim geçmişte anti-fedal toprak devrimi önerenlerin faaliyet alanı buldukları başlıca kırlık bölgenin tarımda kapitalizmin en fazla geliştiği feodalitenin sözkonusu edilemeyeceği Ege bölgesi olması, kendi tezleriyle çelişen ibret verici bir sosyal olgudur.

Böylesi köycü ve köylücü eğilimleri de kuyrukçuluk hanesine kaydetmek zorundayız. Çünkü bilim bunu öngörmektedir.

Burjuva Kuyrukçuluğu

Her türlü küçük burjuva kuyrukçuluğu bir ölçüde burjuva kuyrukçuğulunu da içerir. Nitekim radikalizm ve CHP ya da Aybar kuyrukçuluğu, burjuva reformizminden ayrı görülemezdi.

Fakat bu başlık altında sözünü edeceğimiz kuyrukçuluk bu türden açık seçik ve maskesiz bir kuyrukçuluk olmayacak. Çok sinsi ve akıllıca tezgâhlanmış, bilimsel kılıflar ve süsler içinde sunulan en tehlikeli kuyrukçuluktan sözetmeden geçmek zararlı olacak. «En tehlikeli» dedik, çünkü ötekileri gibi apaçık kendini belli eden bir kuyrukçuluk değil bu... Akıllıca tezlerin içine gizlenmiş bir burjuva, hatta tekelci burjuva kuyrukçuluğunu sergilemek işçi sınıfı sosyalizmine düşüyor.

Sözünü ettiğimiz eğilim, evrensel olarak «menşevizm» diye bilinir. Kısaca söylersek işçi sınıfının ve emekçilerin iktidara gelebilmesi için kapitalizmin gelişmesini, burjuvazinin boyuna serpilip büyümesini ister. Savunulan görüşe göre, kapitalizm ve burjuvazi güçlendikçe bunun anti-tezi olan Sosyalizm ve işçi sınıfı da güçlenecek ve «devrimin» (!) objektif koşulları oluşacaktır. En azından kadercilik ve pasifizm diyebileceğimiz, ama aslında bir ucu karşı devrime kadar varan bu görüşler bazı kesimlerde özellikle 12 Mart'dan sonra güçlendi. Pasifizmin bir kılıfı olan bu görüşler ifadesini resmi olarak Ali Gevgilli'de buluyordu.

Ali Gevgilli bir burjuva iktisatçısı olarak istediği şekilde düşünmekte serbesttir. Böyle bir iktisatçı bilimsel ve sınıfsal terminolojiyi bile kullansa ona kimse solcu nazarıyla bakmaz. Sadece finans kapitalin akıllı bir teorisyeni der, geçer.

Ne var ki, Ali Gevgilli'nin görüşleri sadece bir kısım akıllı tekelci burjuvayı temsil etmiyordu. Üç yıllık süre içinde bu görüşler sosyalist olma iddiasını taşıyan kimileri tarafından da hararetle benimsenip okundu ve savunuldu. Hem de tekelci burjuvazi adına değil, güya sosyalizm adına sahip çıkıldı bu görüşlere...

Ali Gevgilli neyi savunuyordu? Diyordu ki Gevgilli; «Türkiye hızla sanayileşmektedir bu sanayileşmenin ve kapitalistleşmenin öncü gücü ise burjuvazi ve onun partisi olan AP'dir. Kapitalizm üretim güçlerini geliştirir. 1950'ye kadar üretici güçlerinin gelişmesini önleyen doktor «bürokrasi» olmuştur. Devlet kapitalizminden «liberal ekonomiye» geçen Türkiye burjuvazisi üretici güçleri geliştirmiştir. Bugün de aynı burjuvazi Türkiyeyi çağdaş ve ileri bir sanayi toplumuna doğru götürmektedir. Yapılacak şey bu burjuvaziyi desteklemek ve onun önünü tıkayan engelleri açmaktır. Emekçilerin de çıkarı buradadır. Şu halde sadece burjuvazi değil emekçiler ve sosyalistler, ilerici ler de AP'yi desteklemelidir. Türkiye'nin çıkarı buradadır.» Tezin özeti buydu. Sözkonusu görüşler İLKE Dergisinin ikinci sayısında enine boyuna eleştirildi. Gevgilli eleştirildiği için kızan ve adıyla sanıyla mektuplar gönderen «sosyalistlerimiz» bile oldu. Biz Gevgilli'nin eleştirisine burada uzun uzadıya girmeyeceğiz. Sadece şu kadarını söyleyelim: Devlet kapitalizmi özel söktörü ve tekelci sermayeyi güçlendiren bir fidelik olmuştur. 1950'ye kadar Türkiye'nin hakim gücü bürokrasi değildir, burjuvazidir. Tekelci Burjuvazi işini bürokrat kadrolar ve devlet kapitalizmi aracılığıyla gördüğünden bürokrasiyi egemen güç gibi görmek olsa olsa bilinçsiz kimselerin yanılgısı olur. Bürakrasinin arkasındaki asıl güç hiç şüphesiz güçlenmekte olan büyük sermaye idi. Ayrıca kapitalizm üretici güçleri geliştirir tezi çağımızda karşı-devrimci bir tezdir. Türkiye'nin sanayileştiğini id dia etmek de bir safsatadır. Ve de Gegilli'nin tezleri, Türkiye burjuvazisinin de değil, Türkiye tekelci burjuvazisinin görüşleridir.

İşte birkısım sözde sosyalistler bu tezleri temelde benimsediler. Gevgilli'yi okumağa ve okutmağa çalıştılar, orada burada Gevgilli'yi savundular. Ve işçi sınıfının ve de sosyalizmin gelişmesi uğruna büyük fedekarlıklar yaparak Demirel'in iktidara gelmesini isteediler. Hatta siyasal affı bile ancak Demirel'in çıkartabileceğini savundular.

Bir ucu karşı devrimciliğe uzanan bu *aşırı oportünist* görüşlerin sahipleri, son dokuz aylık pratikle elbette susacaklar ve ayıplarının üzerini külle örtmeğe çalışacaklardır.

Ama bu gibilerinin temel menşevik tezleri her adımda çeşitli görünümler altında yansıyacaktır. Sosyalizmin güçlenmesi işçi sınıfı hareketinin gelişmesi adına kapitalizmin ve finans kapitalin güçlenmesini önerenler Ortak Pazar la bütünleşmeyi arzulayanlar Süleyman Demirel'i anti Amerikan ilân edenler bu sapık görüşlerini çeşitli şekillerde karşımıza çıkaracaklardır.

İşçi sınıfı sosyalizmi bu sapık karşı-devrimci görüşlerle sonuna kadar mücadele edecektir. Çünkü böyle çizgiler küçük burjuva kuyrukçuluğundan bile daha tehlikelidir. Birtakım güzel sosyalist laflar ve kılıflar içinde yutturulmağa çalışılan şey bal gibi burjuva kuyrukçuluğudur hem de düz burjuva kuyrukçuluğu da değil, düpedüz tekelci burjuva ve emperyalizm kuyrukçuluğudur.

Kuyrukçuluğa Karşı Mücadele

İşçi sınıfı sosyalizminin önünde sapmalara karşı ciddi akıllı ilkeli ve serinkanlı bir ideolojik mücadele görevi vardır.

● *Burjuva reformizminin küçük burjuva popülist görünümlüsüne karşı mücadele yani CHP kuyrukçuluğunu etkisiz bırakmak:* CHP'yi destekleyen birkısım güçlerin ilerici ve demokrat eğilimli olduğuna asla şüphe yok. Ama bu olgu işçi sınıfını onların peşine takmak şekline sokulursa, İşçi sınıfı sosyalizmi hoşgörülü davranamaz. CHP kuyrukçuluğuna karşı mücadele cephe ve öncülük politikasının çok iyi anlaşılıp anlatılması ve sosyalistlerin programının sosyal demokrasiden olan derin farklarının gösterilip benimsetilmesiyle mümkün olacaktır. Bu görevin başarılması için önümüzdeki görev: Sosyalist Muhalefettir. Sosyalist Muhalefet aynı zamanda, uzun vadeli bir halk cephesinin işçi-köylü ittifakının temellerini atmak görevini bize yüklemektedir. Demokratik güçbirliğinden başlayacak çalışmalar içinde ve Türkiye pratiğinde bu cephe bilimin ve işçi sınıfının rehberliğinde kurulacaktır. Fakat cephe çalışmaları içinde CHP kuyrukluğuna düşülmemesi için azami titiz, uyanık ve kararlı davranılmaktadır.

Küçük Burjuva Radikalizmi Kuyrukçuluğuna Karşı Mücadele

● *Küçük Burjuva Radikalizmi Kuyrukçuluğuna karşı mücadele:* Bugün zayıflamış olmakla birlikte işçi sınıfını radikalizmin kuyruğuna takmak isteyen ve bunu çeşitli şekillerde kotarmağa çalışan yeni ideolojik görünümler taşıyan bazı eğilimler çıkabilir. İşçi sınıfı sosyalizmi bu eğilimlere karşı uyanık olacak, hareketi CHP kuyruğuna asla takmayacağı gibi, radikalizmin kuyruğunda takmamağa azami dikkat edecektir. Böylesi eğilimlere karşı kararlı ideolojik mücadele verilecektir.

● Üçüncü olarak uzun vadede tehlikeli olabilecek ve en ciddi sapmayı barındıran *tekelci burjuva kuyrukçuluğuna ve menşevizme karşı mücadele asla ihmal edilmelidir.* Bu mücadele işçi sınıfı sosyalizminin genel olarak finans kapitale ve ortaklarına karşı verilecek ideolojik mücadele bütünlüğünde yer almaktadır.

● *Nihayet hareketi veya onun bir parçasını köylü radikalizmi kuyruğunda sürüklemek isteyenler* vardır ve olacaktır. Bu eğilimler etkisiz kalmağa mahkûm olmakla birlikte, gene de işçi sınıfı sosyalizmi açısından uyanık davranılması gereken çizgilerdir.

Sözkonusu kuyrukçuluklar sol veya sağ sapmalar biçiminde ortaya çıkabilir. Kuyrukçuluk genelinde sağ oportünizmdir ama çeşitli sol sapmalar da şehirli veya köylü radikalizminin peşine takılabilirler. Gene örneğin lafta sol sekter davranan ama özünde sağ olan birtakım eğilimlerin 12 Mart sonrasında Ali Gevgilli ve benzeri tezleri desteklemeleri sözdeki sol sekterliğin altında yatan sağ görüşleri sergilemeğe yetmiştir... Ya da eylemde sol sapma içinde olan birtakım çizgilerin küçük burjuva radikalizmi ile yakın ilişkileri daha sonra ortaya çıkmıştır...

Çeşitli sağ ve sol sapmaları yeri geldikçe ele alacağız. Kitle'nin geçmiş sayılarında bunlardan bazılarına evrensel olarak değinmiştik. Ama sapmaları sağ veya sol diye bir genelleme altında tasnif etmeden önce, ülkemizin somut pratiği içinde ve hareketimizin karşılaşacağı somut tehlikeler bütünlüğünde ele almak doğru olur. Kuyrukçuluk tehlikesi böyle bir somut durum olduğundan konuyu sağıyla ve soluyla ele aldık, incelemeğe çalıştık... Diğer çeşitli sapmaları da aynı şekilde somut durumlar ve alaylar içinde irdelemeğe çalışmakta isabet vardır.

İşçi Sınıfının Bağımsızlığı Ve Parti

Kuyrukçuluğun anti tezi işçi sınıfının bağımsızlığıdır. Bu bağımsızlık düşünce ve davranış bağımsızlığıdır. *Bağımsızlığın somutlandığı yer ise, İşçi Sınıfı Partisi'dir.* Sosyalist Parti'nin varolması işçi sınıfının bağımsızlığı için gerçekten büyük bir sigortadır. Tek güvencedir.

Parti hem kitle kuyrukluçuğunu, hem de zümre kuyrukçuluğunu önlemek için vargücüyle mücadele edecektir. Her türden kuyrukçuluğun yegâne panzehiri ise işçi sınıfının ve giderek yoksul köylülüğün siyasal örgütlenmesidir. Bunu da yapacak güç gene Parti'dir. Parti kitle örgütlenmesini hızlandıracak, kitle örgütlenmesi Partiyi güçlendirecek ve işçi sınıfının bağımsızlığıyla öncülüğü giderek güçlenecek çeşitli yanlış eğilimler düzeltilebilecek veya etkisiz hale gelecektir.

Bu bakımdan Parti kuyrukçuluktan korunmanın da başlıca aracıdır.

TSİP'ne bağış kampanyası

TSİP kurulduğundan beri özellikle İstanbul dışında ve henüz teşkilat kurulmayan yörelerde bulunan pekçok sosyalist ve yurtsever arkadaşımız, Parti'ye mektupla başvurarak bağışların ne şekilde ulaştırılacağı konusunda bilgi edindiler.

Parti'ye veya Kitle Gazetesine başvurarak kendi bağışlarını veya çevrelerinden topladıkları bağışları Genel Merkeze ileten pekçok arkadaş olduğu gibi, yaygın bir bağış çağrısında bulunmanın, yörel olarak bağış toplama işlerini kolaylaştıracağını hatırlatan müracaatlar oldu.

Gerçekte, TSİP Genel Merkezi ileride çalışma ve yayın programını açıklayarak geniş bir kampanya açmak, ve kısa vadede hedeflediği örgütlenme, gazete kitap-broşür projeleri için sosyalist kadroların ve sempatizanların mali desteğini sağlamağı plânlamıştı. Ama yapılan müracaatların fazla olması nedeniyle, şimdilik örgütlenme çalışmalarına, ve kapalı salon toplantılarına afiş, bildiri broşür v.b. gibi faaliyetlere aktarılmak üzere bir bağış kampanyası başlatmak zorunda kaldık.

TSİP genel saymanı Mehmet Şahin, açılan bağış kampanyası konusunda şunları söylemiştir: «TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ kurulduğundan bu yana, kısa zamanda bilinçli *işçiler başta olmak üzere* emekçi halkımızdan büyük ilgi görmüştür. Emekçiler dişinden tırnağından arttırdığı üç beş kuruşu bile partiye aktarmakta ve partinin mali gücünü arttırmaktadır. Bu fedakâr tavır dolayısiyle ve Anadolunun her yanından gelen bağışlar nedeniyle TSİP bugüne kadar ki çalışmalarında emekçi halktan gerekli maddi desteği, umudunun çok üstünde görmüştür. Bu bağışlar nedeniyle şimdiye kadar örgütlenme çalışmalarımızda büyük bir maddi sıkıntı çekmedik. Ama, önümüzde büyük görevler vardır, Parti teşkilatını yaygınlaştırmak, tüm Anadoluya ulaşacak yayın faaliyetini gerçekleştirmek görevleri daha geniş imkanları gerektirmektedir. Partinin tek güvencesi işçi sınıfı ve tüm emekçi halktır. Bağış için yapılan müracaatların çokluğu sebebiyle bu kampanyayı açtık. Bağışlarını göndermek isteyen arkadaşlar, ya doğrudan doğruya Parti adına, genel merkeze, veya aşağıda gösterilen hesap numarasına havale yollayabilirler.»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Banka Hesabı
İş Bankası, İstanbul, Türbe Şubesi
Hesap no. 1694.

TARİH VE DEVRİM YAYINEVİ SUNAR:
dr. Hikmet Kıvılcımlı
EMPERYALİZM GEBEREN KAPİTALİZM
Dağıtım: Tarih ve Devrim Yayınevi / İstanbul
Valide Camii sokağı, Mahmutbey pasajı 47/12, Aksaray

TARİH VE DEVRİM YAYINEVİ SUNAR:
dr. Hikmet Kıvılcımlı
DİYALEKTİK MATERYALİZM
Dağıtım: Tarih ve Devrim Yayınevi / İstanbul
Valide Camii sokağı, Mahmutbey pasajı 47/12, Aksaray

Kıbrıs olayı yüzünden bir süre ertelenen grevler başlamalıdır

Kıbrıs olayları başladıktan az sonra ülkemiz bir yarı savaş havası içine girdi. Hükümet ve yetkili yönetim organları bir savaş halinin gerektirdiği tedbirleri aldılar. Kararlama yapıldı, enerji üreten fabrikaların kapasitesi zorlandı, bazı kilit sektörlerde olağanüstü üretime geçildi.

Aynı günlerde gerek Türk İş, gerek DİSK, gerekse bağımsız sendikalar sürmekte olan grevlerin kaldırılması ve uyuşmazlık halindeki toplu sözleşme görüşmelerinin «dondurulması» kararı aldılar. Bir savaş ihtimaline, hatta kısmen başlamış bir savaş durumuna karşı sendikaların aldıkları bu karar kuşkusuz yerinde bir karardı.

Ancak hemen her fırsatta sermaye uşaklığını meslek edinen bazı sendika liderlerinin kantarın topunu kaçırdıkları, yurtseverlik maskesi altında sermayeye çanak yalayıcılıklarını sürdürmek istedikleri gözlendi. Kamu sektörünün, gereken işyerlerinde üretim kapasitesi artırılması zaten devletin savaş planı dahilinde kararlaştırılmıştı. Bir kısım sendika liderleri, bu «olağanüstü üretim» uygulamasının, ilgili ilgisiz bütün sektörlere ve özellikle özel sektöre de uygulanmasını önerdiler. Sözgelimi bir sendika yöneticisi seramik işçilerinin (bu sendikanın üyelerinin çok büyük çoğunluğu özel sektördedir) tatil günleri ücret almaksızın çalışmasını istedi. Bir başka sendika, her gün ücretsiz üç saat fazla mesai önerdi. Savaş vurgunculuğunu eski bir alışkanlık olarak içlerinde yaşatan kapitalistlerimiz için böylesi bir vurgun ortamı tezgâhlayan bu sahte işçi liderlerinin tutumu, foyalarını bir kere daha açığa çıkaran bir belge oldu.

Savaş hali ilan edilir edilmez, yararlı ve gerekli tedbirler arasına böylesi «sarı» önerileri de sıkıştırıveren bazı sendikacıların, savaş halinin sona erdiği, barış görüşmelerinin başladığı, savaşmamız ihtimali olan ülkede faşist cuntanın yerini sivil bir hükümete bırakmak zorunda kaldığı bu gün ise hiç de aceleci davranmadıkları, süren grevleri yeniden başlatmak, üretimin — özellikle ilgisiz sektörlerde — yeniden eski durumuna getirilmesi için hiç bir çağrıda bulunmadıkları dikkati çekiyor.

Oysa, ülkemiz —sevindiricidir— savaş tehlikesini geride bırakmış, sorunu, askeri müdahalenin başladığı günlerde açıklanan hedeflerine uygun olarak barış masasına götürebilmiştir. Bu durumda Türkiye'de olağan şartlar yeniden oluşmuştur. Artık grevler yeniden başlamalı, ve uyuşmazlıklarla ilgili prosedür yeniden işlemelidir. Bu konuda sendika yöneticilerinin gösterecekleri umursamazlık, savsaklamacılık onların hanesine yazılacak olumsuz bir puan olacaktır.

Iskenderun'da 15 bin yapı işçisi üstüne yeni oyunlar tezgahlanıyor

İskenderun Demir Çelik Fabrikası inşaatında çalışan 15 bin demir çelik işçisinin bir ay önceki büyük direnişinin yankıları işçi çevrelerinde hala sürüyor. Bu arada, direnişin kamuoyunda yarattığı tepkiden ürken ve sömürü çarklarının az da olsa bozulacağından korkan İskenderun'daki patron - sarı sendika ikilisi ise olayı unutturmak, İskenderun dosyasını kapatılmış gibi göstermek gayreti içine girdiler. Kıbrıs olaylarının patlak vermesini de fırsat bilen müteahhit - patronlar, yüzlerce yapı İşçisi İskenderun sokaklarında ve şantiye bölgesinde aç bilaç beklerken, yeni bir oyunun tezgâhlamasına giriştiler. Ortalığın bozbulanık olduğu bu dönemde, tatlı bir vurgunun peşinde koşan adı sosyal demokrat, özü sarı bir sendika olan Yol İş de işin içine girdi ve 15 bin yapı işçisinin 1977'e kadar sömürücüler çetesinin pençesinde kalması için gerekli hazırlıklar başladı.

Döndürülmek istenen dolap Türkiye'de bu güne kadar eşine raslanmamış, son derece cüretkâr ve bir o kadar da rezil bir plana dayanmaktadır. Bilindiği gibi patronların bütün amacı, işçilerin tamamının üye olduğu ve öz sendikaları olarak benimsedikleri Yapım - İş Sendikasını yok etmek, yalnız İskenderun şantiyelerinden değil, Türkiye'deki bütün inşaatlardan uzaklaştırmaktır. Ancak işçilerin karşısına AS YMI İŞ gibi artık patron sendikası olduğundan artık hiç bir işçinin kuşkusu kalmamış olan düzmece bir sendika ile çıkmanın mümkün olmadığını gören patronlar, kendine sosyal demokrat sendika süsü veren Yol İş Sendikasını devreye sokmuşlardır.

Sözünü ettiğimiz rezil planda bu noktadan sonra gerekmiştir. Yol İş Sendikasını işin içine sokarken, patronlar, AS. YMI İŞ'in yetkisinin düşmesini uygun bulmamışlardır. Çünkü böyle bir yetki düşmesi halinde, 15 bin işçinin desteğini alan devrimci Yapım İş'in de yetki isteminde bulunacağını ve büyük bir ihtimalle de bu yetkiyi alacağını hesaplamışlardır. Bunun üzerine şeytani bir formül bulunmuş ve yeni toplu sözleşme görüşmelerini Yol İş Sendikasının, AS YMI İş adına yürütmesi kararlaştırılmıştır.

Böylece bir yandan işçilere, sarı sendikadan kurtuldukları izlenimi verilecek, bir yandan Yapım İş Sendikasının en küçük bir sızma olanağı kapatılacak, bir yandan da yılların sadık uşağı AS YMI İŞ Sendikasının sürü varlığının bir süre daha devamı sağlanmış olacaktır.

Böylece alan memnun, satan memnundur. Patronlar memnundurlar; çünkü yapı işçileri üzerinde yıllardan beri kurdukları ve ustalıkla yürüttükleri sömürüyü allem edip kallem edip sürdürme olanağı bulmaktadırlar. AS YMI İŞ sendikası memnundur; çünkü patron uşaklığının bu derece dillere düşmüş olmasına rağmen gene de varlığını koruyabilecektir. Yol İş Sendikası memnundur; çünkü taş atıp kolu yorulmayacak, sadece patron - AS YMI İŞ ikilisine yaptığı basit bir yardım karşılığı kendisine verilecek olan «ilk ay zam farklarını» cebine indirecek ve sendikasının kasalarını bir kaç milyon ile doldurracaktır.

Görülüyor ki hesap ustacadır, hesap şeytancadır. Ancak bu hesap yanlış hesaptır ve Bağdat'tan değil Payas'tan dönecek, İskenderun'un Payas bölgesinde kurulan Demir Çelik'in yiğit ve çileli yapı işçileri sarı şebekelerin, sömürgen patron - müteahhitlerin bu oyunlarını ergeç boşa çıkaracaktır. Ve ergeç yapı işçileri kendi sendikalarını kendileri seçecek, bu, Anayasa güvenceşindeki demokratik haklarını, tam olarak kullanıp toplu sözleşme masasına kendi örgütlerini oturtacaklardır. İskenderun dosyasını küllendirip, kamuoyunun dikatini üstlerinden çekmek için çırpınan patronlar ve yardakçıları sarı şebekeler ise bu konuda yapacakları her girişimde karşılarında ülkemizin yurtseverlerini, devrimcilerini, demokrasi yandaşlarını ve işçi sınıfı sosyalistlerini bulacaklardır.

Fabrikasında komando besleyen bu milletvekili - patronu tanıyalım

Geçen hafta içinde bir AP milletvekili, Ecevit'in haşhaşla ilgili politikasını yerdi ve AP'nin muhalefet partisi olarak ABD ile yakından ilişki kurmasını ve Amerika'ya olan bağlılığını açıklamasını istedi. Bol bol milliyetçilik keserken, Amerikan yardakçılığı yapmanın sayısız örneklerinden biriydi bu... Sözkonusu AP milletvekili sözlerinde o kadar aşırı gitmişti ki, AP yetkilileri bir açıklama yaparak bu sözlerin partiyi bağlamayacağını belirttiler. Ama herkesin karnı tevil ve safsatalara toktu.

Adı geçen Amerikan hayranı vatanperver (!) milletvekilini hepimiz çok iyi tanımalıyız. Bu zat, meşhur Sancak Tül Fabrikasının sahibidir. Başka bir çok kuruluşlarda da hissesi olan bu finans kapitalistin adı: Murat Bayrak'tır.

Murat Bayrak'ın fabrikası bazı özellikleri bakımından İstanbul'da çok meşhurdur. Fabrikaya sarı dahi olsa hiç bir sendika sokulmaz. Yüzlerce işçi son derece düşük ücretle çalıştırılır, hakkını arayan işçi kovulmakla kalmaz, bir alay sopa yer. Murat Bayrak kendi gerici hemşehrilerini işçilerin başına dikmiş, arasına yaymıştır. Sancak Tül Fabrikası finans kapital faşizminin sembolik bir kalesidir. Fakat, patronun Pomak hemşehrileri ve faşist muhafızlar tarafından sıkı «güvenlik» altına alınmıştır.

Dahası da var... Murat Bayrak sayısız faşist komando besler. Fabrika içinde de bir komando örgütü kurmuş, kapıyı ve işçileri bu «kara gömlekli muhafızlara» emanet etmiştir. M. Bayrak, fabrika dışında da pekçok komandonun velinimetidir.

Daha bitmedi... Bu adamın geçmişi hepsinden daha ilginç... Murat Bayrak bir Yugoslav göçmenidir. Ancak o bir göçmen değil kaçaktır... Nazilerin Yugoslavya'yı işgalinde faşist — emperyalist işgalcilerle işbirliği yapmış, SS kıtalarında görev almış, yüzlerce kişinin kurşuna dizilmesinde, katledilmesinde rol oynamıştır.

Nazilerin kovulması sırasında bir yolunu bulup Türkiye'ye kaçan Murat Bayrak hakkında Yugoslavya'da verilen ve halen yürürlükte olan mahkeme kararı: İdamdır.

Komandolar taktik değiştirdi

Komando denilen ve Ülkü Ocakları adlı faşist kuruluşta yuvalanan, bu örgütte eğitilip, bu örgüt tarafından eyleme sürülen faşist gençler Af Kanununun TBMM'de görüşülmesi sırasında giriştikleri seri saldırılardan sonra ilgi çekici bir sessizliğin içine girdiler. Özellikle Ankara'da bazı öğrenci yurtlarında faşist terör devam etmesine rağmen, komandoların gösterişli eylemlerden kaçındıkları, açık saldırılara girişmedikleri gözleniyor.

Gelişmeler aslında basit bir geri çekilme hareketi değil, üzerinde önemle duurlması gereken bir «taktik değişikliği»dir. Komandolar, hızla üniversite kesiminden, işçi kesimine ve ortaöğretim gençliğine kayıyorlar, bu güne kadar üstlendikleri, üniversite gençliği içinde terörist eğilimleri kışkırtma, öğrenci gençliğin işçi sınıfı çizgisine yönelimlerini çeşitli provokasyonlarla saptırma görevlerini terkedip (yada bu görevlerinin yanısıra) sermayedar sınıflar emrinde, işçi sınıfının devrimci hareketini, ekonomik mücadelesini kıracak bir vurucu güç haline gelmeye hazırlanıyorlar.

Uzunca bir süredir alttan alta yürütülen faşist ideoloji propogandasını üniversiteden orta öğretime kaydırma çabaları son derece hızlandırılmış ve özellikle Tercüman gibi yüksek tirajlı sağ kanat sözcüsü basın organlarının desteği ile ortaokul ve liselerde süratli bir örgütlenme ve ideolojik propoganda kampanyasına girişmişlerdir.

Ortaöğretim öğrencileri judo, karate, tek-van-do kursları aracılığıyla toparlanmaya, çalışılmış, hemen her okuldan sağlanan genç öğrenciler faşistlerin her türlü ideolojik taarruzuna maruz kalmışlardır. Bu gençler, düzenli olarak konferanslara çağrılmışlar, konferanslarda azılı faşistler konuşturulmuşlar, Hitler'in «Kavgam»ı ücretsiz olarak dağıtılmış, MHP'nin ünlü «başbuğ marşı» judo-karate kurslarından önce ve sonra topluca söyletilmiştir.

Komandolar ideolojik ağırlıklarını böylece orta öğretime kaydırıp, kendi deyimleriyle «suyu baştan kesme»nin hesabını yaparlarken, yetişmiş militanlarını da (!) yaratılan yeni bir istihdam alanına kaydırmışlardır.

İşçi sınıfı içindeki şiddetli uyanışın, bilinçlenişin ve örgütlenme susuzluğunun, «çok daha ciddi bir tehlike» haline geldiğini gören finans kapitalistler, bir zamanlar dolaylı olarak kullandıkları ve dolaylı finansmanla besledikleri faşist komandoları bu defa doğrudan kullanmaya ve doğrudan finanse etmeye başlamışlardır. Bir çok fabrika «özel güvenlik birlikleri» oluşturmuş; en küçük sendikal faaliyetten, en geniş siyasi faaliyete kadar bütün işçi hareketlerini, daha fabrikanın içinde iken ve tohum halinde boğmak üzere bu faşist birlikler (!) azgın bir teröre girişmişlerdir. İşçilerin yolu kesilerek dövülmek, fabrika içinde ve yöresindeki ikili konuşmalar dahi önlemek istenmiştir. Bu saydıklarımız halen de aralıksız sürmektedir.

Tesbit edebildiğimiz kadarıyla Sancak Tül, Kavel, Türkay Kibrit, Marshall Boya, Atabey İlaç Fabrikası, Eczacıbaşı İlaç ve Seramik Fabrikaları, Karabük Demir Çelik Fabrikası, Murgul Bakır işletmeleri, Aliağa, Ataş, İpraş rafinelerileri, Petro Kimya Tesisleri, Makine kimya Endüstrisi Kurumu işletmeleri faşist komondo birlikleri beslemekte ve işçiler arasındaki birliği parçalamaya çabalamaktadırlar.

Faşist komandoların eylem alanlarında yaptıkları bu kaydırma ortaöğretim için ciddi bir tehlikedir Genç ve Körpe beyinleri şoven, ırkçı, fanatik ve faşist propogandalara karşı savunmasız bırakılmaları, bu gençler üzerinde, daha sonra silinmesi güç tahribatlar yapacaktır. Özü saldırganlığı, bireysen terörü kışkırtmak olan judo, karete, tek-van-do kurslarının artık ciddi bir denetime tutulması gerekmektedir.

Faşist komandoların işçi sınıfı içindeki eylemlerine gelince burada, komandoların «talihsiz bir taktik değişikliği» yaptıklarını söylemeliyiz. Düne kadar siyasi iktidarlarca şimartılan ve öğrenci gençlik içinde varlıklarını koruyabilen komandolar, içine girdikleri yeni alanda sert bir kayaya çarptıklarını kısa zamanda anlayacaklardır. İşçilerin tokadı hiç umulmayan bir anda patlayacak kantin kabadayıları, bir devrimci sınıfa çatmanın cezasını pek acı ödeyeceklerdir.

CHP'nin işçi politikası üstüne

Sosyalistlerin bıkıp usanmadan tekrarladıkları, tekrarlayacakları bir gerçek var: CHP ile demokrasi cephesi içinde omuzdaşlık etmek başka şeydir, CHP'lileşmek, onun ideolojisini benimsemek başka şey... KİTLE'de bu iki tutumu birbiriyle karıştıran ve giderek işçi sınıfı çizgisinden sapmayı ifade eden görüşler enine boyuna incelendi, eleştirildi ve yanılgının her yanı sergilendi.

Ancak bu güne kadar olaya hep sendikalar, işçiler, işçi örgütleri, diğer demokratik örgütler ve genel olarak sosyalistler açısından baktık. Şimdi bir de CHP açısından bakalım ve üzerinde bu kadar tartışılan CHP'nin, işçi sınıfının çıkarları göz önüne alındıkta, benimsenebilir, içinde yer alınabilir bir parti olup olmadığını izleyelim. Bu yaklaşım yararlı olacaktır, çünkü CHP'lileşmiş, CHP'yi işçi sınıfının - neredeyse öz partisi olarak savunacak kadar sapmış bazı sendika yöneticilerinin foyalarını açığa çıkarmak, onların bu sapkın görüşlerinin işçi sınıfı içinde uç vermesini, az da olsa yaygınlaşmasını önlemek gerekiyor.

Soruna CHP'lilerin yada CHP'yle bütünleşmiş eski ya da sözde «sosyalistlerin» işçi sınıfı içinde yaygınlaştırmaya çalıştıkları propogandanın temellerini ele alarak yaklaşalım.

Söylenen kabaca şudur: «CHP Türkiye'de siyasal iktdarı ele geçirmiş ilk sol partidir. Sloganları, hükümet programına girmesi için ısrar ettiği ilkeler, işçi sınıfının çıkarlarına uygundur. Öyleyse CHP dışında ve daha solda bir siyasi örgüte gerek yoktur. CHP bu işlevleri başarıyla ve parlamenter gücüyle yeterince, yerine getirmektedir».

Ardından eklenmektedir: «CHP demokrasiden yanadır, CHP anti militaristtir, CHP anti monopolisttir, CHP özgürlükçüdür, CHP vb...»

Anti militarist olmak, anti monopolist olmak, demokrasiden yana olmak, hatta özgürlükçü bir düzeni savunmak bir siyasi örgütün demokrasi cephesi içinde yer almasına yetebilir ancak onu asla ve asla işçi sınıfının siyasi örgütü haline getirmez. İşçi sınıfının siyasi örgütü çok daha bilimsel, çok daha sarsılmaz doğrularla donanmış ve bu bilimsel doğruları kendine kılavuz edinmiş bir örgüttür. Artı-değer'in evrensel geçerliğini kavramadan ve kabullenmeden, sömürüyü bu noktada yok etmeyi kendine asli amaç edinmeden «tekelleri kuşatmayı» ve sermayeyi, bir azınlığın elinden alıp, kitlelere (!) yaymayı amaçlayan partiler eninde sonunda küçük burjuva dünya görüşünün batağına saplanırlar ve eninde sonunda finans kapitalin ağına düşerler.

CHP, tüzüğüne demokratik sol diye bir terminoloji garabeti eklese de sosyal demokrat bir partidir. Sosyal demokrasinin tarihsel aczini ekonomi politik bilimi ortaya koyar ve bütün parlak sloganlarına rağmen sosyal demokrasinin nasıl kaçınılmaz bir şekilde sermaye ile uzlaşmayı, sınıf çelikişlerini törpüleyerek sosyal devrimleri geciktirmeyi hedeflediğini tartışılmaz bir şekilde kanıtlar.

Genel doğruları sıralayarak oyalanmayalım, sosyal demokrasinin yukarıda işaret ettiğimiz aczi, CHP'nin ekonomi politikasından, sloganlarına kadar her yere yansımaktadır. Yani CHP, söylediklerimizi somutta da doğrulamaktadır.

Örnekleyelim: CHP, tekelci sermayenin karşısına halk sektörünü önermektedir. Halk sektörünün «ütopyalığını» bir yana bırakalım, onun özü artı-değere el koyanların sayısını çoğaltmaktan sömürenler arasında sömürü paylaşımını yaygınlaştırmaktan ötede bir şey değildir. Finans kapitalin zümresel tahakkümünü, kapitalist sınıfın sınıfsal tahakkümüne dönüştürmek, kapitalizmin revizyonu olabilir, ama bunun işçi sınıfının nihai çıkarları ile uzaktan yakından hiç bir ilişkisi yoktur.

CHP bir slogan öne sürmektedir: «Ne ezilen ne ezen, insanca hakça bir düzen». Ardından açıklamaktadır bunu: «Bizim kuracağımız düzende patronlar daha güvenli olacak, daha rahat kazanacaklardır. Hem işçiler, hem patronlar mutlu olacaktır. Bizim kuracağımız düzende işçiler 8 saattan fazla çalıştırılmayacak, haksız yere işten atılmayacak, kendi sendikasını kendi seçecek, yaşlılığında ele güne muhtaç olmayacak, hastalığında hastane kapılarında sürünmeyecek, dara geldiğinde devletin koruyucu elini sırtında bulacaktır...» (Bülent Ecevit'in Amasya seçim konuşması. Milliyet Gazetesi). Bu, hem patronların, hem işçilerin *birlikte mutlu* olacakları düzeni sosyal demokratlar ısıtıp ısıtıp işçi sınıfının önüne sürerler ama bunun nasıl olacağı, nasıl gerçekleşeceği sorusuna, dişe dokunur herhangi bir cevap veremezler ve Dünya pratiğinde örnekleyemezler...

Sosyal Demokrasinin ne menem bir burjuva ideolojisi olduğu üstüne sosyalist literatürde ciltlerle kitap yazılmış, didik didik edilmemiş hiç bir nokta bırakılmamıştır. Giderek konu sosyalistler arasında «artık tartışılmasına bile gerek kalmayan» bir açıklık kazanmıştır.

Ancak ülkemizde CHP'yi, işçi sınıfına öneren kuyrukçular, tartışmaya bu noktadan girmemekte, «teorik laf ebeliklerini bırakalım, yapılanlara bakalım» demektedirler. Bu düzeyde yavanlaşmayanlar ise CHP'nin klasik sosyal demokrat partilerden ayrılığını kanıtlamaya çabalamakta, tüzükte yer alan (yeni yer alan) «demokratik sol» parti deyiminden kalkarak CHP'nin «nev'i şahsına münhasır» bir ekonomi politika ve halkçı siyaset izlediğini, onu sosyal demokrasinin klasik eleştirisi ile mahkum etmenin doğru olmayacağını, azgelişmiş ülkelerde sosyal demokratik partilerin doğallıkla (!) sosyalist çizgiye yaklaştığını iddia etmektedirler.

O zaman eleştirimizi, CHP'nin sekiz aylık iktidar pratiğini, teşrih masasına yatırarak sürdürmemiz gerekiyor. Örgütlerin (adı ne olursa olsun) yargılanacağı, eleştirileceği asli nokta, elbette tüzük ve programında yazıp söyledikleri değil, siyasal mücadele içinde yapıp ettikleridir.

CHP, beş ayı aşkın iktidardadır. Demokrasi adına yer yer iyi sınavlar vermiş ve bu yüzden sosyalistlerin güvenilir desteğini elde etmiştir. Ancak halen uygulanan kısıtlı bu anti-monopolist ekonomi politikası ile kısmi bir demokrasi ve özgürlük savunuculuğu, geniş işçi kitlelerinin günübirlik çıkarlarına cevap vermeye bile yetmemektedir.

CHP iktidar olduğu günlerin başında yaptığı çok yüksek zam'lardan sonra, «alınacak tedbirler buketi ile ücretlerin, fiyatların önüne geçeceğini» vadetmiş ve kısa bir süre önce de radyo ve TV'nin geniş olanaklarından yararlanarak bu vaadini yerine getirdiğini iddia etmiştir. Ama, istatistiklerin soğuk ve duygusuz dili bu iddiayı doğrulamamaktadır. Bizzat Devlet İstatistik Enstitüsünün yayınladığı geçim endeksleri yalnız son iki ayda (Mayıs-Haziran 1974) fiyatlarda yüzde 16,3'lük bir artışı haber vermekte; normal ücretler nisbi olarak artarken gerçek ücretlerin düştüğünü, yani nominal ücretlerdeki artışın aldatıcı olduğunu gene aynı kaynak doğrulamaktadır. Kaldı ki semt pazarlarında, yeni aldığı toplu sözleşme zammını da içine katıp alışveriş eden yoksul halkımızın yine dolmayan fileleri, istatistikler üzerinde kuşkusu olanların son iyimserlik kırıntılarını yok edecek somut belgelerdir.

İşçi sınıfının ekonomik mücadelesinin en acil sorunlarından biri olan Anasaya güvencesi altına alınmış sendika seçme özgürlüğü, halâ kağıt üzerinde durmakta, sarı şebekeler, emek ve alınteri simsarları bütün sanayi bölgelerinde pervasızsa «icraı sanat» etmektedirler. Referandum, koalisyon protokolunda unutulup gitmişe benzemektedir, 1974 sonbaharında yaklaşan büyük toplu sözleşmelere (Türkiye'de, 68,70,72,74... gibi çift yıllar sendikacıların «büyük toplu sözleşmeler dönemi» diye adlandırdığı yıllardır ve genellikle bu sözleşmeler sonbaharda sona ermektedir) işçi sınıfımızın, kendine tebelleş olmuş sarı sendikaların pençesinde girmek zorunda kalışı CHP'nin işçi sınıfımıza ne ölçüde sahip çıktığının somut belirtisidir.

İskenderun Demir Çelik Fabrikası inşaatında 15 bin yapı işçisinin kısa süre önce yaşadığı terörün bir sorumlusu patron - sarı sendika kumpası ise dolaylı da olsa diğer sorumlusu referandum gibi kilit bir yasayı bir türlü meclislere getirmeyerek, sarı sendikacılığın, işçilerin sırtından yaşamaya devam etmesine sebep olan CHP'dir.

Askari ücret konusu için de aynı şeyler söylenmelidir, AP iktidarının karşısına bilimsel incelemelerle çıkıp, hiç olmazsa insanca yaşamaya yetecek kadar asgari ücret isteminde bulunan sendikaların (Sosyal Demokrat Sendikacılar ve DİSK) CHP hükümetini desteklemek adına içine düştükleri pasifizmden ustaca yararlanan CHP, asgari ücretleri 40 lirada kilitlemiş, vaad ettiği «oynak merdiven» sistemini rafa kaldırmış ve üstelik yeni asgari ücretleri, elindeki geniş propoganda olanaklarını sonuna kadar kullanarak «bir başarı» şeklinde sunmayı başarmıştır.

Ne var ki 25 liralık asgari ücreti 40 liraya yükseltip, «ücretlerde yüzde 60 artış sağladık ve işte ücretler fiyatların önüne geçti...» diyen CHP' gerçek ücret - nominal ücret ikilemini geçiştirmek çabasındadır. Ve 1971'deki 25 lira asgari ücretin satın alma gücü ile, 1974'deki 40 lira asgari ücretin satın alma gücünün karşılaştırılması, asgari ücretlerde bir artış şöyle dursun, gerisine bile düşüldüğünü ortaya koyar.

CHP'nin «pratiğinin» işçi sınıfı çıkarlarına ne ölçüde cevap verdiğinin bilançosu yukarıda örneklerle çeşitlendirilerek sürdürülebilir. Ve görülür ki belli ölçülerde tekellere karşı bir politika izleyen, burjuva demokrasisi için oldukça kararlı bir mücadele veren, faşist özlemlere karşı duran CHP, demokrasi cephesi içinde işçi sınıfının birlikte mücadele vereceği bir siyasi parti, 1974 Türkiyesinde işçi sınıfı mücadelesinin «ittifaklar politikasında yeri olan bir örgüt»tür. Ama bu olumlu değerlendirme asla ve asla CHP'nin işçi sınıfının nihai - hatta günübirlik - çıkarlarını savunan, içinde yer alınabilir, şartsız desteklenebilir, ideolojisi benimsenebilir bir parti olduğu anlamına gelmez. İşçi sınıfı sosyalistleri, CHP'ye karşı bu incelik isteyen politikayı sürdürebilecek bilimsel aydınlığa, ideolojik kararlılığa sahiptirler. Ama bilimin sesine boş verip, yüreksiz ve çıkarcı küçük burjuva hastalıklarının itisiyle, CHP'ye bel bağlayan, olmadı yamananlarla açık ve acımasız bir mücadeleyi de bir yana bırakmayacaklardır.